

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

www.legjislacionishqiptar.gov.al

Nr.84

9 gusht

2006

P Ë R M B A J T J A

Faqe

Ligj nr.9584 datë 17.7.2006	Për pagat, shpërblimet dhe strukturat e institucioneve të pavarura kushtetuese dhe të institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj.....	2841
Ligj nr.9585 datë 17.7.2006	Për një ndryshim në ligjin nr.8560, datë 22.12.1999 “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.....	2846
Ligj nr.9587 datë 20.7.2006	Për mbrojtjen e biodiversitetit.....	2847
Ligj nr.9588 datë 25.7.2006	Për rillogaritjen e pensioneve.....	2864
Ligj nr.9592 datë 27.7.2006	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.9048, datë 7.4.2003 “Për trashëgiminë kulturore”.....	2865
Ligj nr.9593 datë 27.7.2006	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.8950, datë 10.10.2002 “Për gjendjen civile”, të ndryshuar.....	2869
Ligj nr.9595 datë 27.7.2006	Për krijimin e Inspektoratit Qendror Teknik.....	2871
Ligj nr.9596 datë 27.7.2006	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.8560, datë 22.12.1999 “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.....	2872
Ligj nr.9597	Për një ndryshim në ligjin nr.7928, datë 27.4.1995 “Për tatimin	2873

datë 27.7.2006	mbi vlerën e shtuar”, të ndryshuar.....	
Ligj nr.9598	Për një ndryshim në ligjin nr. 8976, datë 12.12.2002 “Për	
datë 27.7.2006	akcizat”, të	
	ndryshuar.....	2874
Ligj nr.9599	Për një shtesë në ligjin nr.8981, datë 12.12.2002 “Për miratimin	
datë 27.7.2006	e niveleve të tarifës doganore”, të ndryshuar.....	2877
Ligj nr.9600	Për disa ndryshime në ligjin nr.7703, datë 11.5.1993 “Për	
datë 27.7.2006	sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë”, të	
	ndryshuar.....	
		2906
Ligj nr.9602	Për disa ndryshime në ligjin nr.9355, datë 10.3.2005 “Për	
datë 28.7.2006	ndihmën dhe shërbimet	
	shoqërore”.....	2907

L I G J
Nr.9584, datë 17.7.2006

**PËR PAGAT, SHPËRBLIMET DHE STRUKTURAT E INSTITUCIONEVE TË PAVARURA
KUSHTETUESE DHE TË INSTITUCIONEVE TË TJERA TË PAVARURA, TË KRIJUARA
ME LIGJ**

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

1. Qëllimi i këtij ligji është rregullimi i mënyrës së përcaktimit të pagave, shpërblimeve dhe strukturave e organikave të institucioneve kushtetuese e të institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj, si dhe përcaktimi i rregullave për pagat dhe strukturat për disa institucione të tjera të pavarura dhe disa funksione të larta shtetërore.

2. Dispozitat e krerëve III, IV, V dhe VI të këtij ligji janë të zbatueshme edhe për Zyrën e Administrimit të Buxhetit Gjyqësor, Gjykatën e Lartë dhe Prokurorinë e Përgjithshme.

3. Pagat e punonjësve të institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj, që nuk rregullohen në këtë ligj, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, përveçse kur parashikohet ndryshe nga ligji organik për krijimin e tyre.

Neni 2

Në kuptim të këtij ligji:

1. “Institucione kushtetuese dhe institucione të tjera të pavarura, të krijuara me ligj” janë: Institucioni i Presidentit, Kuvendi, Avokati i Popullit, Gjykata Kushtetuese, Kontrolli i Lartë i Shtetit, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, Komisioni i Shërbimit Civil, Inspektorati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive, Autoriteti i Konkurrencës, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, Enti Rregullator i Telekomunikacionit, Enti Rregullator i Energjisë, Enti Rregullator i Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Largimit e Përpunimit të Ujërave të Ndotura, Këshilli i Lartë i Drejtësisë dhe Këshilli Kombëtar i Radios dhe Televizionit.

2. “Funksionarë të lartë” janë titullarët e institucioneve që bëjnë pjesë në fushën e veprimit të këtij ligji, të cilët mund të jenë funksionarë politikë ose të tjerë të emëruar, anëtarët e organeve drejtuese të tipit kolegjal të institucioneve kushtetuese dhe institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj, si dhe funksione të përmendura shprehimisht në ligjet përkatëse.

3. “Funksionarë të kabineteve ndihmëse” janë: drejtor kabineti, këshilltar, ndihmës, zëdhënës, sekretarë.

4. “Punonjës mbështetës” janë punonjësit, marrëdhëniet e punës së të cilëve rregullohen me Kodin e Punës dhe që kryejnë detyra të karakterit mbështetës, si sekretarë, përveç sekretarëve të funksionarëve politikë dhe funksionarëve të lartë të shtetit, operatorë, teknikë të mesëm të specialiteteve të ndryshme, punonjës pastrimi, nëpunës informacioni, roje, shoferë etj.

Neni 3

1. Paga më e lartë në institucionet e administratës publike, buxhetore dhe jobuxhetore, në Republikën e Shqipërisë është paga e Presidentit të Republikës.

2. Paga e Presidentit të Republikës përcaktohet çdo vit në ligjin vjetor të Buxhetit të Shtetit, sipas propozimit të Këshillit të Ministrave.

KREU II PAGAT DHE SHPËRBLIMET E FUNKSIONARËVE TË LARTË

Neni 4

Pagat e funksionarëve të lartë shtetërorë të institucioneve kushtetuese dhe të institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj, mandati i të cilëve është me kohë të plotë, përcaktohen në raport me pagën e Presidentit të Republikës, sipas lidhjes nr.1, që i bashkëlidhet këtij ligji dhe është pjesë përbërëse e tij.

Neni 5

1. Anëtarët e organeve drejtuese (këshilla, ente, komisione), të tipit kolegjal, të institucioneve kushtetuese dhe të institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj, të cilët nuk e ushtrojnë mandatin me kohë të plotë dhe nuk përmenden në lidhjen nr.1, shpërblehen në masën 20 për qind të pagës së kryetarit të organit kolegjal me kohë të plotë.

2. Në rastin kur edhe kryetari i organit drejtues është me kohë të pjesshme, atëherë shpërblimi i tij, si dhe shpërblimi i anëtarëve të organit drejtues janë përkatësisht në masën 30 për qind dhe 20 për qind të pagës së drejtuesit ekzekutiv të institucionit.

3. Shpërblimi i parashikuar në pikat 1 dhe 2 të këtij neni përfitohet çdo muaj, me kusht pjesëmarrjen në mbledhjet e organit kolegjal, jo më pak se një herë në muaj, si dhe për çdo mbledhje të organit kolegjal, me kusht pjesëmarrjen në mbledhje, në rastin kur ky organ mbledhet më rrallë se një herë në muaj.

4. Kryetarët, anëtarët, drejtuesit ekzekutivë dhe punonjësit e tjerë të institucionit, të punësuar me kohë të plotë, nuk përfitojnë shpërblimin e parashikuar në pikat 1 dhe 2 të këtij neni, për pjesëmarrje në mbledhjet e organit kolegjal.

Neni 6

Funksionarët e lartë shtetërorë të institucioneve kushtetuese dhe të institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj, me kohë të plotë dhe me kohë të pjesshme, nuk përfitojnë shtesa mbi pagë për punë jashtë orarit zyrtar të miratuar.

KREU III PAGAT PËR FUNKSIONARËT E KABINETEVE NDIHMËSE

Neni 7

1. Pagat e funksionarëve të kabineteve ndihmëse të Presidentit dhe të Kryetarit të Kuvendit janë të njëjta me pagat e funksionarëve të kabinetit ndihmës të Kryeministrit dhe përcaktohen nga Këshilli i Ministrave.

2. Pagat e funksionarëve të kabineteve ndihmëse të titullarëve të tjerë të institucioneve kushtetuese dhe të institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj, janë të njëjta me pagat e funksionarëve të kabineteve ndihmëse të ministrave dhe përcaktohen nga Këshilli i Ministrave.

Neni 8

Funksionarët e kabineteve ndihmëse nuk përfitojnë shtesa mbi paga për punë jashtë orarit zyrtar.

KREU IV PAGAT DHE SHPËRBLIMET E NËPUNËSVE CIVILË

Neni 9

1. Pagat dhe shpërblimet e nëpunësve civilë/nëpunësve të institucioneve kushtetuese dhe të institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj, nga niveli sekretar i përgjithshëm deri në specialist, janë të njëjta me pagat dhe shpërblimet e nëpunësve civilë në ministritë e linjës, sipas përcaktimit të Këshillit të Ministrave, me përjashtim të pagës për sekretarët e përgjithshëm pranë Presidentit të Republikës dhe Kuvendit, të cilat janë të njëjta me pagën e Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Ministrave.

2. Kategorizimi i pozicioneve të punës përgjegjës/shef sektori dhe specialist në këto institucione bëhet me vendim të Kuvendit, në kuadër të miratimit të strukturës dhe të organikës së çdo institucioni, me mbështetjen e Ministrisë së Financave dhe të Departamentit të Administratës Publike.

3. Përcaktimi i barasvlefshmërisë për funksionet jotipike në këto institucione miratohet nga Këshilli i Ministrave.

KREU V STRUKTURA DHE ORGANIKA

Neni 10

1. Struktura dhe organika e institucioneve kushtetuese dhe institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj, miratohen me vendim të Kuvendit, në bazë të numrit të miratuar në zbatim të ligjit vjetor të Buxhetit të Shtetit, për secilin institucion.

2. Kabinetet ndihmëse nuk mund të kenë më shumë se dy funksionarë të brendshëm dhe një sekretar, me përjashtim të kabinetit të Presidentit dhe të Kuvendit. Këshilltarë të jashtëm mund të ketë vetëm Presidenti dhe Kryetari i Kuvendit.

3. Emërtesat për pozicionet e nëpunësve civilë janë:

- a) sekretar i përgjithshëm (për institucionet më të rëndësishme, sipas përcaktimit në strukturë);
- b) drejtor i përgjithshëm;
- c) drejtor;
- ç) përgjegjës/shef sektori;
- d) specialist.

KREU VI PAGAT E PUNONJËSVE MBËSHTETËS

Neni 11

1. Pagat e punonjësve mbështetës të institucioneve kushtetuese dhe të institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj, përcaktohen nga Këshilli i Ministrave.

2. Për pagën për punë jashtë orarit zyrtar zbatohet legjislacioni i punës në fuqi.

KREU VII DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 12

1. Paga e Presidentit të Republikës, deri në miratimin e ligjit për buxhetin vjetor, është 238 854 (dyqind e tridhjetë e tetë mijë e tetëqind e pesëdhjetë e katër) lekë në muaj.

2. Funksionarët e lartë shtetërorë të institucioneve kushtetuese dhe të institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj, do të vazhdojnë të përfitojnë pagën aktuale, sipas legjislacionit në fuqi, në çastin e hyrjes në fuqi të këtij ligji e deri në përfundim të mandatit aktual të tyre.

3. Funksionarët e lartë shtetërorë të institucioneve kushtetuese dhe të institucioneve të tjera të pavarura, të krijuara me ligj, të emëruar apo të zgjedhur pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, përfitojnë pagë sipas dispozitave të këtij ligji.

Neni 13

1. Shpërblimet dhe pagat për Guvernatorin, Zëvendësguvernatorin, Inspektorin e Përgjithshëm,

anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës, si dhe numri i punonjësve në Bankën e Shqipërisë, përcaktohen me ligj nga Kuvendi.

2. Struktura organike, si dhe pagat për punonjësit e tjerë të Bankës së Shqipërisë caktohen sipas ligjit nr.8269, datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, të ndryshuar.

Neni 14

Pika 3 e nenit 11 dhe pika 2 e nenit 16 të ligjit nr.9049, datë 10.4.2003 “Për deklarimin dhe kontrollin e pasurive, të detyrimeve financiare të të zgjedhurve dhe të disa nëpunësve publikë”, shfuqizohen.

Neni 15

Shkronja “b” e nenit 24 të ligjit nr.9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, shfuqizohet.

Neni 16

Paragrafi i tretë dhe i katërt të nenit 85 të ligjit nr.8618, datë 14.6.2000 “Për telekomunikacionet në Republikën e Shqipërisë”, shfuqizohen.

Neni 17

Pika 2 e nenit 11 të ligjit nr. 9072, datë 22.5.2003 “Për sektorin e energjisë elektrike”, shfuqizohet.

Neni 18

Në ligjin nr. 8102, datë 28.3.1996 “Për kuadrin rregullator të sektorit të furnizimit me ujë dhe të largimit dhe përpunimit të ujërave të ndotura”, të ndryshuar, bëhen këto ndryshime:

1. Neni 8 shfuqizohet.

2. Pika 1 e nenit 9 ndryshohet si më poshtë:

“1. Komisioni ka të drejta të plota për të zgjedhur, caktuar, ngritur në detyrë, përfshirë edhe të drejtën e heqjes dhe të ricaktimit në detyrë, për të përcaktuar detyrat e punonjësve që përbëjnë stafin profesionist për kryerjen e funksioneve të Entit Rregullator.”.

Neni 19

Në ligjin nr. 8410, datë 30.9.1998 “Për radion dhe televizionin publik e privat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, bëhen këto ndryshime:

1. Në pikën 18 të nenit 7 hiqen fjalët “strukturën organizative dhe”.

2. Në pikën 18/b të nenit 7 hiqet shprehja “Miraton strukturën organike dhe numrin e punonjësve të administratës së KKRT-së, si dhe”.

3. Në nenin 8 hiqet fjalia “Paga e Kryetarit, Zëvendëskryetarit, si dhe masa e shpërblimit mujor për 3 anëtarët e Këshillit përcaktohen nga Kuvendi”.

4. Neni 10 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 10

Pranë Këshillit Kombëtar të Radios dhe Televizionit vepron administrata e Këshillit, e cila realizon të gjithë veprimtarinë e nevojshme, përgatitore e administrative. Kriteret e punësimit të nëpunësve përcaktohen nga KKRT-ja.

Sigurimet shoqërore, pensionet suplementare, si dhe privilegjet e tjera ligjore në fuqi për institucionet e të njëjtit nivel zbatohen edhe për administratën e KKRT-së.

Funksionimi i brendshëm i KKRT-së, procedurat e vendimmarrjes dhe zbatimi i tyre, të hartuara sipas dispozitave në fuqi, propozohen nga Kryetari dhe miratohen nga Këshilli.”.

Neni 20

Të gjitha dispozitat, që bien në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.

Neni 21

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5004, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

Lidhja nr. 1

Raportet e pagave

A

Nr.	Funksioni	Raporti
1	Kryetari i Kuvendit	0,89
2	Kryeministri	0,89
3	Kryetari i Gjykatës Kushtetuese	0,89

B

Nr.	Funksioni	Raporti
1	Zëvendëskryetari i Kuvendit	0,73
2	Zëvendëskryeministri	0,73
3	Avokati i Popullit	0,73
4	Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit	0,73
5	Kryetari/Zëvendëskryetari i Komisionit Qendror të Zgjedhjeve	0,73
6	Gjyqtari i Gjykatës Kushtetuese	0,73

C

Nr.	Funksioni	Raporti
1	Ministri	0,68
2	Inspektori i Përgjithshëm i Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive	0,68
3	Zëvendëskryetari i Këshillit të Lartë të Drejtësisë	0,68
4	Deputeti	0,61

D

Nr.	Funksioni	Raporti
1	Kryetari i Komisionit të Shërbimit Civil	0,6
2	Kryetari i Bordit të Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare	0,6
3	Kryetari i Komisionit të Autoritetit të Konkurrencës	0,6
4	Kryetari i Entit Rregullator të Telekomunikacionit	0,6
5	Kryetari i Entit Rregullator të Energjisë	0,6
6	Kryetari i Entit Rregullator të Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Largimit e Përpunimit të Ujërave të Ndotura	0,6
7	Kryetari i Këshillit Kombëtar të Radios dhe Televizionit	0,6

8	Anëtari i Komisionit Qendror të Zgjedhjeve	0,6
---	--	-----

E

Nr.	Funksioni	Raporti
1	Anëtari i Komisionit të Shërbimit Civil	0,55
2	Komisionerët e Avokatit të Popullit	0,55
3	Anëtarët e Bordit të Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare	0,55

F

Nr.	Funksioni	Raporti
1	Zëvendëskryetari i Këshillit Kombëtar të Radios dhe Televizionit	0,45
2	Anëtari i Entit Rregullator të Energjisë	0,45
3	Anëtari i Entit Rregullator të Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Largimit e Përpunimit të Ujërave të Ndotura	0,45
4	Anëtarët e Entit Rregullator të Telekomunikacionit	0,45
5	Anëtarët e Komisionit të Konkurrencës	0,45

L I G J
Nr.9585, datë 17.7.2006

**PËR NJË NDRYSHIM NË LIGJIN NR.8560, DATË 22.12.1999 “PËR PROCEDURAT TATIMORE
NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË”, TË NDRYSHUAR**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 155 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Neni 1

Në ligjin nr.8560, datë 22.12.1999 “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, neni 19 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 19

Fondet për administrimin e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe degëve të saj në rrethe sigurohen nga Buxheti i Shtetit. Përgjashtimisht, për vitin 2006, pjesa e të ardhurave, që do të përdoret për investime e shpenzime operative, është sipas ligjit nr.9464, datë 28.12.2005 “Për Buxhetin e Shtetit të vitit 2006””.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.5005, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

L I G J
Nr.9587, datë 20.7.2006

PËR MBROJTJEN E BIODIVERSITETIT

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi

Ky ligj synon:

1. Të sigurojë mbrojtjen dhe ruajtjen e diversitetit biologjik.
2. Të rregullojë përdorimin e qëndrueshëm të përbërësve të diversitetit biologjik, nëpërmjet integritetit të elementeve kryesore të biodiversitetit në strategjitë, planet, programet dhe vendimmarrjet e të gjitha niveleve.

Neni 2

Përkufizime

Në kuptim të këtij ligji, me termat e mëposhtëm nënkuptohet:

1. “Biodiversitet (diversitet biologjik) ose larmi biologjike” është shumëllojshmëria e organizmave të gjallë të të gjitha llojeve, duke përfshirë, ndër të tjera, ekosistemet tokësore, detare dhe ekosistemet e tjera ujore, si dhe komplekset ekologjike, ku ato bëjnë pjesë. Ky term përfshin shumëllojshmërinë brenda dhe ndërmjet llojeve dhe shumëllojshmërinë e ekosistemeve.
2. “Bioteknologji” është çdo zbatim teknologjik, që përdor sistemet biologjike, organizmat e gjallë apo derivatat e tyre, për të prodhuar a modifikuar produkte ose procese për përdorim të veçantë.
3. “Bioteknologji moderne” është zbatimi i teknikave in vitro të acidit nukleik, duke përfshirë acidin dezoksiribonukleik (ADN) dhe injektimin e drejtpërdrejtë të acidit nukleik në qelizë apo organellë ose i shkrirjes së qelizave përtej familjes taksonomike, që tejkalon barrierat e riprodhimit fiziologjik apo të rikombinimit dhe që nuk janë teknika të përdorura në kryqëzimet dhe përzgjedhjen tradicionale.
4. “Burime gjenetike” janë materiale gjenetike, me vlerë aktuale apo potenciale.
5. “Ekosistem” është një kompleks dinamik, i përbërë nga komitete të bimëve, kafshëve e mikroorganizmave, si dhe mjedisi jo i gjallë, të cilat ndërveprojnë ndërmjet tyre si një njësi funksionale.
6. “Gjenom” është tërësia e materialit gjenetik, që gjendet në një organizëm të gjallë.
7. “Habitat” është mjedisi i disa individëve, bimorë ose shtazorë, i popullatave ose i bashkësive të tyre.
8. “Introduktim i qëllimshëm” është futja në një mjedis e një lloji të huaj apo e një organizmi gjenetikusht të modifikuar, që kryhet dhe/ose përfshin një lëvizje të qëllimshme, të kryer nga njerëzit. Për llojet e huaja, kjo përfshin një lëvizje të qëllimshme të një lloji jashtë shtrirjes së vet natyrore dhe potencialit të përhapjes.
9. “Introduktim i paqëllimshëm” është futja e paqëllimshme e një lloji të huaj ose e një organizmi të modifikuar gjenetikusht, që i përdor njerëzit apo sistemet e shpërndarjes së njeriut si vektorë për përhapje. Për llojet e huaja, introduktimi i paqëllimshëm është jashtë potencialit të përhapjes.
10. “Kampion mjedisor” janë mostrat e ujit, të tokës, ajrit apo materialeve të tjera fizike.
11. “Ligatina” janë sipërfaqet kënetore, moçalore, turbishte apo sipërfaqet ujore, natyrore ose artificiale, të përhershme ose të përkohshme, me ujë të fjetur ose të rrjedhshëm, të ëmbël, të kripur, përfshirë dhe sipërfaqet e ujërave detare, thellësia e të cilave, në zbatim, nuk i kalon 6 metrat. Ligatinat përcaktohen nga komunitetet e tyre biologjike dhe nga karakteristikat e tyre hidrologjike dhe që, në varësi të situatës, nga karakteristikat e tyre gjeografike, të tilla si tipi i tokës.
12. “Leje mjedisore” është dokumenti zyrtar i miratimit të një veprimtarie me ndikim në mjedis, i lëshuar në përputhje me kushtet e përcaktuara në ligjin nr.8934, datë 5.9.2002 “Për mbrojtjen e mjedisit”.
13. “Lista e kuqe” është renditja e llojeve sipas rrezikut të prekjes nga zhdukja, në mbështetje të

klasifikimit të përpunuar nga Qendra Botërore e Ruajtjes së Natyrës.

14. “Lloj ose specie” është një njësi taksonomike, ku bëjnë pjesë bimë, kafshë ose mikroorganizma taksonë më të ulët ose popullatat e tyre.

15. “Lloj i huaj” është një kafshë, bimë apo mikroorganizëm, që ndodhet jashtë shtrirjes natyrore dhe potencialit të përhapjes dhe përfshin çdo pjesë ose gamet, që mund të mbijetojë dhe të riprodhohet.

16. “Lloj i huaj invaziv” është një lloj i huaj, që zë vend në ekosisteme, habitate ose peizazhe, a që vepron si një faktor ndryshimi dhe kërcënon mjedisin, shëndetin e njeriut ose zhvillimin e qëndrueshëm.

17. “Material gjenetik” është çdo material nga një organizëm i gjallë ose jo i gjallë, që përmban njësitë funksionale të trashëgimisë.

18. “Molekulë biologjike” është tërësia e lëndëve, të thjeshta e të përbëra, organike, që janë pjesë përbërëse e gjallesave, ku përfshihen proteinat, acidet nukleike, karbohidratet dhe yndyrnat.

19. “Organizëm i gjallë” është çdo entitet biologjik, i aftë të transferojë apo shumëzojë materialin gjenetik, ku përfshihen edhe organizmat sterilë dhe viruset.

20. “Organizma gjenetiksht të modifikuar (OMGJ)” është çdo organizëm i gjallë, që zotëron një ndërthurje të re të materialit gjenetik, që përftohet nëpërmjet përdorimit të bioteknologjisë moderne.

21. “Peizazh” është një hapësirë siç perceptohet nga njerëzit, karakteri i së cilës është rezultat i veprimit dhe i ndërveprimit të faktorëve natyrorë dhe/ose njerëzorë.

22. “Përbërës të larmisë biologjike” janë ekosistemet, organizmat e gjallë ose pjesë të tyre, burimet gjenetike a çdo përbërës tjetër biotik i ekosistemeve me përdorim ose vlerë aktuale apo potenciale për njerëzimin.

23. “Përdorim” është zotërimi, tregtimi i çdo lloji, i formave jetësore ose i pjesëve a derivateve të tij dhe përpjekjet për t'u përfshirë në veprime të tilla.

24. “Përdorim i qëndrueshëm” është përdorimi i përbërësve të biodiversitetit në një mënyrë dhe një ritëm, që nuk çon në zvogëlimin afatgjatë të biodiversitetit, duke mirëmbajtur potencialin e tij, për të plotësuar nevojat dhe aspiratat e brezave të sotëm dhe të ardhshëm.

25. “Raca dhe varietete të rëndësishme për ushqim dhe bujqësi” janë racat e kafshëve e varietetet e bimëve të vendit dhe burimet gjenetike të lidhura me to, që përdoren për ushqim, bujqësi dhe mjedise të tjera prodhuese.

26. “Ruatje ex-situ” janë masat menaxhuese, të nevojshme për ruajtjen e llojeve dhe të burimeve të tyre gjenetike shoqëruese, jashtë ekosistemeve apo habitateve të tyre natyrore. Për racat e varietetet autoktone, të rëndësishme për ushqim dhe bujqësi, kuptohet ruajtja jashtë mjediseve të prodhimit, ku ato kanë zhvilluar karakteristikat e tyre dalluese.

27. “Ruatje in-situ” janë masat menaxhuese, të nevojshme për të ruajtur ekosistemet dhe habitatet e për të mirëmbajtur ose për të restauruar popullatat e llojeve, që mund të jetojnë në habitatet e tyre. Për racat dhe varietetet autoktone, të rëndësishme për ushqim dhe bujqësi, kuptohet ruajtja brenda mjediseve të prodhimit, ku ato kanë zhvilluar karakteristikat e tyre dalluese.

28. “Status ruajtjeje i një ekosistemi, habitati apo peizazhi” është tërësia e ndikimeve, që veprojnë në një ekosistem, habitat apo peizazh dhe llojet tipike, që mund të ndikojnë në shpërndarjen, strukturën, funksionet natyrore dhe mbijetesën afatgjatë të llojeve tipike.

29. “Status ruajtjeje i një lloji” është tërësia e ndikimeve, që veprojnë në llojet e interesuara, që mund të ndikojnë në shpërndarjen dhe prurjen afatgjatë të popullatave të veta.

30. “Statusi i favorshëm i ruajtjes së një ekosistemi, habitati apo peizazhi” është kur:

a) shtrirja natyrore dhe sipërfaqet, që mbulon brenda kësaj shtrirjeje, janë të qëndrueshme ose në rritje;

b) strukturat dhe funksionet e veçanta, të cilat janë të nevojshme për mirëmbajtjen e vet afatgjatë, janë të pranishme dhe mund të vazhdojnë të ekzistojnë në të ardhmen e afërt;

c) llojet e tij tipike kanë një status ruajtjeje të favorshëm.

31. “Statusi i favorshëm i ruajtjes së një lloji” është kur:

a) të dhënat e dinamikës së popullatës për një lloj të interesuar tregojnë, se ai mbetet për një kohë afatgjatë një përbërës, i vlefshëm dhe i aftë i habitateve të veta natyrore;

b) shtrirja natyrore e llojeve nuk është zvogëluar dhe as nuk ka mundësi të zvogëlohet në të ardhmen e afërt;

c) është dhe ndoshta do të vazhdojë të jetë një habitat i mjaftueshëm, nga madhësia, për të mbajtur popullatat për një afat kohor të gjatë.

32. “Statusi i pafavorshëm i ruajtjeve” është:

a) për llojin, kur nuk plotësohet çdonjëri prej kushteve të parashikuara në pikën 31 të këtij neni;

b) për ekosistemet, habitatet dhe peizazhet, kur nuk plotësohet çdonjëri prej kushteve të parashikuara në pikën 30 të këtij neni.

33. “Shfrytëzim” është gjuajtja, vrasja, dëmtimi, kapja, mbledhja, vjelja, çrrënjësia, shkulja, prerja, shkatërrimi, përpunimi, ballcamimi, transporti, konsumimi, tregtimi ose largimi i një lloji, i formave të tij jetësore, pjesëve apo derivateve të veta, si dhe orvatjet për t'u angazhuar në këto veprime.

34. “Shtirirje natyrore” është mjedisi, që një lloj zë në mënyrë natyrore, si në të kaluarën dhe në të tashmen.

35. “Ministria” është Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave, si dhe çdo institucion i strukturuar në vazhdim të saj.

36. “Ministër” është Ministri i Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave.

37. “Zhvillim i qëndrueshëm” është sipas kuptimit të dhënë në pikën 25 të nenit 3 të ligjit nr.8934, datë 5.9.2002 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

38. “Rrjeti përfaqësues i zonave të mbrojtura” është sipas kuptimit të dhënë në pikën 17 të nenit 3 të ligjit nr.8906, datë 6.6.2002 “Për zonat e mbrojtura”.

39. “Informacion ekzistues” janë të dhënat për biodiversitetin, që janë të disponueshme nga publiku dhe të botuara në dokumentet zyrtare.

40. “Informacion i ri” janë të dhënat për biodiversitetin, që nuk janë botuar ose shpërndarë zyrtarisht dhe që vlerësohen nga specialistët si risi shkencore.

41. “Përdorime ose shfrytëzime të mëparshme” janë përdorime ose shfrytëzime të lejuara përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji, të cilat mund të përdoren edhe pas hyrjes në fuqi të ligjit.

42. “Përdorime ose shfrytëzime të reja” janë përdorime ose shfrytëzime, që lejohen pas hyrjes në fuqi të ligjit.

Neni 3 Fusha e zbatimit

1. Ky ligj zbatohet:

a) për të gjitha sipërfaqet gjeografike, tokësore, ujore dhe detare të Republikës së Shqipërisë, pronë shtetërore apo private;

b) për të gjithë përbërësit e diversitetit biologjik, që gjenden në mjediset e përmendura në shkronjën “a” të pikës 1 të këtij neni.

c) nga organet shtetërore, që veprojnë në kuadër të këtij ligji apo të ligjeve të tjera të kësaj fushe, nga personat fizikë dhe juridikë, publikë e privatë, vendas dhe të huaj, veprimtaritë e të cilëve kanë ndikim në biodiversitet, si dhe nga organizatat shoqërore dhe nga publiku.

2. Materiali gjenetik dhe organizmat gjenetiksht të modifikuar (OMGJ-të) nuk janë objekt i këtij ligji.

KREU II INSTITUCIONET PËR RUAJTJEN DHE MBROJTJEN E BIODIVERSITETIT

Neni 4 Institucionet shtetërore

1. Republika e Shqipërisë, për mbrojtjen dhe ruajtjen e larmisë biologjike:

a) ushtron të drejtat sovrane për përbërësit e diversitetit biologjik, që gjenden në sipërfaqet e veta tokësore, ujore dhe detare;

b) përdor përbërësit e diversitetit biologjik në mënyrë të qëndrueshme për brezat e sotëm dhe të ardhshëm;

c) siguron që veprimtaritë brenda juridiksionit të vet nuk dëmtojnë biodiversitetin tej kufijve shtetërorë dhe në territoret e shteteve të tjera.

2. Republika e Shqipërisë bashkëpunon me shtete dhe organizata ndërkombëtare për ruajtjen e diversitetit biologjik dhe për përdorimin e qëndrueshëm të përbërësve të tij, veçanërisht për:

a) përbërësit e përbashkët ose ndërkufitarë të diversitetit biologjik;

b) ndikimet ndërkufitare të veprimtarive, që ushtrohen në territorin e saj;

c) përballimin e situatave emergjente;

ç) përmbushjen e detyrimeve, që burojnë nga marrëveshjet ndërkombëtare, në të cilat ajo është

palë.

Neni 5

Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave

Ministria është institucioni qendror përgjegjës për ruajtjen e biodiversitetit dhe për përdorimin e qëndrueshëm të përbërësve të tij, në nivel kombëtar dhe vendor.

Neni 6

Ministria e Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit

Ministria e Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit është autoriteti drejtues dhe përgjegjës për të siguruar ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të racave dhe të varieteteve autoktone, të rëndësishme për ushqim dhe bujqësi.

Neni 7

Organe të tjera

Organet shtetërore, qendrore dhe vendore, që sipas ligjeve të veçanta administrojnë burime natyrore përbërëse të biodiversitetit, e mbrojnë atë, duke vepruar në kuadër të këtij funksioni.

KREU III

INSTRUMENTET E PLANIFIKIMIT TË BIODIVERSITETIT

Neni 8

Strategjia dhe plani i veprimit të biodiversitetit

1. Për mbrojtjen e biodiversitetit hartohet strategjia kombëtare dhe plani i veprimit të biodiversitetit, kërkesat e të cilëve zbatohen nga organet shtetërore dhe personat fizikë e juridikë. Ky dokument miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit.

2. Kërkesat e strategjisë dhe të planit të veprimit të biodiversitetit harmonizohen me këtë ligj e me ligje të tjera të mbrojtjes së mjedisit, si dhe ndihmojnë në zbatimin e tyre.

3. Strategjia e biodiversitetit rinovohet çdo 10 vjet.

4. Ministria drejton punën për hartimin dhe rinovimin e strategjisë dhe të planit të veprimit të biodiversitetit, duke siguruar pjesëmarrjen e të gjitha grupeve të interesuara, të organeve shtetërore, qendrore dhe vendore, komunitetit shkencor dhe shoqërisë civile.

5. Përparësitë dhe kërkesat e përcaktuara në strategjinë dhe në planin e veprimit të biodiversitetit të përfshihen në strategjitë, planet, programet sektoriale dhe në vendimmarrjet e organeve shtetërore, në nivel kombëtar dhe vendor.

Neni 9

Rrjeti i inventarizimit dhe i monitorimit të biodiversitetit

1. Për ruajtjen e biodiversitetit dhe përdorimin e qëndrueshëm të përbërësve të tij ngrihet rrjeti i inventarizimit dhe i monitorimit të biodiversitetit, si burim kryesor informacioni për të mbështetur vendimmarrjet në të gjitha nivelet.

2. Kriteret dhe procedurat për ngritjen e këtij rrjeti, mënyra e funksionimit dhe detyrat e tij, si dhe organet e institucionet, që ngarkohen me ngritjen dhe administrimin e tij, miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit.

Neni 10

Planifikimi për emergjencat

Ministria, në bashkëpunim me strukturat e tjera shtetërore, të ngarkuara për emergjencat natyrore:

a) harton plane dhe procedura veprimi për menaxhimin e rasteve të papritura nga veprimtaritë njerëzore ose nga ndodhitë natyrore, që mund të kërcënojnë biodiversitetin, brenda territorit të Republikës së Shqipërisë ose në zonat ndërkufitare;

b) njofton shtetet potencialisht të rrezikuara dhe organizatat ndërkombëtare përkatëse në rastet e rrezikut ose të dëmtimit, të shpejtë ose të rëndë, të biodiversitetit dhe bashkëpunon me to për të parandaluar apo zvogëluar kërcënimet e shfaqura.

Neni 11 **Ndikimet ndërkufitare**

Kur ndikimet negative rrezikojnë diversitetin biologjik të një shteti fqinj, ministria njofton, shkëmben të dhëna dhe këshillohet me shtetin e interesuar, si dhe vlerëson kërkesat e tij përpara se të japë lejen mjedisore.

KREU IV RUAJTJA E EKOSISTEMEVE, HABITATEVE DHE PEIZAZHEVE, QË NDODHEN JASHTË RRJETIT PËRFAQËSUES TË ZONAVE TË MBROJTURA

Neni 12 **Ruajtja**

1. Ekosistemet, habitatet dhe peizazhet ruhen edhe kur ndodhen jashtë rrjetit përfaqësues të zonave të mbrojtura, pronë publike apo private.

2. Ruajtja e ekosistemeve, habitateve dhe peizazheve, që ndodhen jashtë rrjetit përfaqësues të zonave të mbrojtura, përfshin:

- a) ekosistemet, habitatet dhe peizazhet e mbrojtura;
- b) ekosistemet, habitatet dhe peizazhet veçanërisht të mbrojtura;
- c) ekosistemet, habitatet dhe peizazhet e degraduara.

Neni 13 **Identifikimi**

1. Kategoritë e përgjithshme të ekosistemeve, habitateve dhe peizazheve të mbrojtura përfshijnë ligatinat dhe zonat e tjera me ndjeshmëri të lartë mjedisore, që identifikohen për të marrë një status të përshtatshëm ruajtjeje.

2. Në ekosistemet, habitatet dhe peizazhet veçanërisht të mbrojtura përfshihen ato:

- a) me status ruajtjeje të pafavorshëm;
- b) me diversitet të lartë e numër të madh llojesh, endemike apo të egra;
- c) që popullohen nga llojet veçanërisht të mbrojtura;
- ç) që kërkohen e përdoren nga llojet shtegtare;
- d) që janë të rëndësishme për vetitë natyrore, shkencore, kulturore apo social-ekonomike;
- dh) që janë përfaqësuese unike apo të lidhura me proceset kyçe të zhvillimit ose me procese të tjera biologjike;

e) të shpallura si të tilla në bazë të instrumenteve ndërkombëtare, në të cilat Republika e Shqipërisë është palë.

3. Në ekosistemet, habitatet dhe peizazhet e degraduara përfshihen ato, të cilat janë të ndotura, të mbishfrytëzuara dhe të shkatërruara, modifikimi i të cilave ka ulur, në mënyrë të ndjeshme, aftësinë e funksioneve dhe të proceseve të tyre, si dhe aftësinë për të mbajtur popullata autoktone, të afta për të jetuar.

4. Ekosistemet, habitatet dhe peizazhet individuale, që kërkojnë mbrojtje të veçantë, identifikohen me qëllim që t'u sigurohet statusi i favorshëm i ruajtjes, ndërsa ato të degraduara identifikohen me qëllim që të rehabilitohen dhe të kthehen në gjendje natyrore.

5. Identifikimi bëhet duke u mbështetur në të dhënat e reja dhe ato ekzistuese, në strategjinë dhe planin e veprimit të biodiversitetit, në rrjetin e inventarizimit e të monitorimit të diversitetit biologjik dhe në burimet ndërkombëtare të të dhënave.

6. Për ekosistemet, habitatet dhe peizazhet e mbrojtura apo veçanërisht të mbrojtura, si dhe për ato të degraduara, ministria harton dhe mban regjistrat kombëtarë përkatës.

7. Ministri miraton formatin, kërkesat për regjistrim, çregjistrim dhe kriteret e përdorimit të regjistrave.

8. Ministria merr masa për mbrojtjen dhe menaxhimin e këtyre zonave, përpara regjistrimit në

regjistër dhe përpara zbatimit të planit të menaxhimit e të veprimit për to.

Neni 14

Përdorimet e mëparshme

Veprimtaritë apo përdorimet e mëparshme të një ekosistemi, habitati apo peizazhi do të vazhdojnë të ushtrohen edhe pas hyrjes në fuqi të këtij ligji. Ministria dhe organet e tjera, të përcaktuara me ligj për administrimin e tyre, marrin masa për të siguruar se këto veprimtari apo përdorime janë në përputhje me statusin e favorshëm të ruajtjes, që kanë ose që mund të rimarrin ekosistemet, habitatet e peizazhet, duke iu nënshtruar procedurave të vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe pajisjes me leje mjedisore.

Neni 15

Veprimtari ose përdorime të reja

Veprimtaritë ose përdorimet e reja në ekosisteme, habitate dhe peizazhe të mbrojtura mund të ushtrohen vetëm pasi t'u jenë nënshtruar procedurave të vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe të jenë pajisur me leje mjedisore.

Neni 16

Masat e menaxhimit

1. Brenda 7 vjetëve nga miratimi i këtij ligji, ministria dhe Ministria e Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit, në bashkëpunim me organe të tjera shtetërore dhe vendore, me organizatat jofitimprurëse mjedisore dhe me persona juridikë dhe fizikë, hartojnë planet e menaxhimit, për të mbajtur apo rivendosur statusin e favorshëm të ruajtjes së ekosistemeve, habitateve a peizazheve të mbrojtura, të ekosistemeve, habitateve apo peizazheve veçanërisht të mbrojtura, si dhe të atyre të degraduara, të cilat miratohen nga ministri dhe Ministri i Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit.

2. Objektivat dhe kërkesat e planeve të përcaktuara në pikën 1 të këtij neni integrohen në strategji, plane, programe dhe në vendimmarrje, në nivel kombëtar dhe vendor, jo më vonë se dy vjet pas miratimit të tyre.

Neni 17

Mbrojtja dhe menaxhimi vullnetar

Pronarët privatë ose grupe të tjera të interesuara mund të hyjnë në marrëveshje me organin shtetëror përkatës për të mbrojtur dhe menaxhuar një pronë, me ndihmën teknike, financiare dhe organizative të shtetit, për të mbajtur apo për t'i kthyer ekosistemit, habitatit a peizazhit statusin e favorshëm të ruajtjes.

KREU V

MASAT MBROJTËSE PËR LLOJET (SPECIET) TOKËSORE, UJORE DHE DETARE

Neni 18

Fusha e veprimit

Llojet në këtë kre nuk përfshijnë racat dhe varietetet e rëndësishme për ushqim dhe bujqësi, llojet e huaja dhe llojet e huaja invazive.

Neni 19

Ruajtja dhe përdorimi

1. Ruajtja dhe përdorimi i qëndrueshëm i llojeve dhe habitateve të tyre është pjesë e politikave, planeve, programeve dhe vendimmarrjes shtetërore, në nivel kombëtar dhe vendor.

2. Ruajtja dhe përdorimi i qëndrueshëm i llojeve dhe habitateve të tyre kushtëzohet nga mbajtja apo rivendosja e statusit të favorshëm të ruajtjes për llojin në habitatin e vet.

3. Organet shtetërore, personat juridikë, publikë dhe privatë dhe personat fizikë marrin masa dhe shmangin dëmtimet e panevojshme të llojeve dhe habitateve të tyre, brenda dhe jashtë zonave të mbrojtura.

4. Ruajtja e llojeve përfshin llojet e mbrojtura dhe llojet veçanërisht të mbrojtura.

Neni 20

Statusi i llojeve të mbrojtura

1. Kapja, marrja, mbajtja dhe përdorimi i individëve të llojeve të kafshëve dhe bimëve të mbrojtura janë të ndaluara, përveç rasteve kur në këtë ligj përcaktohet ndryshe.

2. Me propozimin e ministrit, Këshilli i Ministrave miraton, me vendim, listën e llojeve të mbrojtura të vendit.

3. Llojet e këtij grupi mund t'u nënshtrohen masave menaxhuese dhe përdorimit në gjendje natyrore të rregulluar në ligj, që do të bëhet në përputhje me statusin e ruajtjes së favorshme. Mbështetur në të dhënat e marra nga rrjeti i inventarizimit dhe monitorimit të diversitetit biologjik, në masa të tilla mund të përfshihen:

- a) rregullimet, që lidhen me aksesin në prona të caktuara;
- b) ndalimi, i përkohshëm ose lokal, i nxjerrjes së llojeve në natyrë dhe shfrytëzimi i popullatave të caktuara;
- c) rregullimi i periudhave dhe/ose metodave të marrjes së llojeve;
- ç) zbatimi i rregullave të gjuetisë dhe të peshkimit, të cilat marrin parasysh ruajtjen e këtyre popullatave;
- d) vendosja e një sistemi licencimi për përdorimin e llojeve ose të kuotave të vjeljes;
- dh) rregullimi i blerjes, shitjes, ofertës për shitje, mbajtjes për shitje ose transportit për shitje të llojeve e individëve;
- e) kontrolli i shumimit në gjendje jo të lirë të llojeve të kafshëve, si dhe shumimi artificial i llojeve bimore në kushte të rrepta kontrolli, për pakësimin e marrjes së llojeve nga gjendja e egër;
- ë) vlerësimi i efektit të masave të marra.

Neni 21

Shfrytëzime ose përdorime të reja për llojet e mbrojtura

Shfrytëzime apo përdorime të reja të individëve të llojeve të kafshëve dhe bimëve të mbrojtura lejohen të ushtrohen kur nuk cenojnë statusin e ruajtjes së llojeve të kërcënuara, kur janë miratuar nga ministri dhe kur janë pajisur me leje mjedisore. Këto përdorime ose shfrytëzime lejohen për:

- a) qëllime shkencore apo edukimi;
- b) ruajtje ex-situ, për masa përzgjedhëse ose qëllime riintroduktimi;
- c) materiale gjenetike;
- ç) të mbrojtur diversitetin biologjik;
- d) shëndetin, sigurinë dhe qëllime turistike;
- dh) masa sanitare apo fitosanitare.

Neni 22

Identifikimi i llojeve veçanërisht të mbrojtura

1. Llojet, që kërkojnë mbrojtje të veçantë, identifikohen me qëllim që t'u ruhet ose t'u jepet statusi i favorshëm i ruajtjes.

2. Identifikimi bëhet në bazë të të dhënave të reja dhe atyre ekzistuese, të siguruar nga strategjia e biodiversitetit, plani i veprimit, rrjeti i inventarizimit dhe monitorimit të diversitetit biologjik, si dhe nga burime të tjera të mundshme.

3. Ministria harton dhe administron regjistrin e llojeve veçanërisht të mbrojtura, ku përfshihen, në radhë të parë, llojet që:

- a) kanë një status ruajtjeje të pafavorshëm;
- b) janë endemike;
- c) për të cilat ka të dhëna të pamjaftueshme;
- ç) janë shpallur veçanërisht të mbrojtura, në bazë të instrumenteve ndërkombëtare, ku Republika e Shqipërisë është palë.

4. Format i regjistrin dhe kriteret e përdorimit të tij miratohen me udhëzim të ministrit.

5. Institucionet kërkimore-shkencore hartojnë listën e kuqe, si dokumenti ku pasqyrohet statusi i ndryshëm i llojeve të rrezikuara në vend. Ky dokument rinovohet çdo 5 vjet dhe miratohet me urdhër të

ministrit.

Neni 23

Statusi i për mbrojtjen e llojeve veçanërisht të mbrojtura

1. Ndalohen të shfrytëzohen ose të përdoren individët e kafshëve dhe të bimëve veçanërisht të mbrojtura, me përjashtim të rastit kur me ligj parashikohet ndryshe. Këto ndalime zbatohen për të gjitha fazat e jetës së kafshëve dhe për të gjitha fazat e ciklit biologjik të bimëve.

2. Llojet e bimëve veçanërisht të mbrojtura i nënshtrohen një regjimi të rreptë mbrojtjeje, duke ndaluar:

a) mbledhjen e qëllimshme, prerjen, shkuljen ose shkatërrimin e këtyre bimëve në zonën e tyre natyrore, në gjendje të egër;

b) mbajtjen, transportin, shitjen, shkëmbimin ose ofertën për shitje a shkëmbim të këtyre llojeve, të marra në gjendje të egër.

3. Llojet e kafshëve veçanërisht të mbrojtura i nënshtrohen një regjimi të rreptë mbrojtjeje në zonën e tyre natyrore të përhapjes, duke ndaluar:

a) të gjitha format e kapjes së qëllimshme ose vrasjen e këtyre llojeve;

b) shqetësimin e qëllimshëm të këtyre llojeve, veçanërisht gjatë periudhës së shumimit, rritjes, dimërimit dhe shtegtim;

c) shkatërrimin e qëllimshëm ose marrjen e vezëve të tyre;

ç) dëmtimin ose shkatërrimin e zonave të shumimit ose të vendeve të qëndrimit;

d) mbajtjen, transportin, shitjen, shkëmbimin ose ofertën për shitje a shkëmbim të këtyre llojeve, të marra në gjendje të egër.

Neni 24

Shfrytëzime ose përdorime të mëparshme për llojet veçanërisht të mbrojtura

1. Ministria dhe organet e tjera, të përcaktuara me ligj për administrimin e llojeve veçanërisht të mbrojtura, marrin masa për të siguruar që përdorimet ose shfrytëzimet e mëparshme të llojeve veçanërisht të mbrojtura të jenë në përputhje me statusin e favorshëm të ruajtjes së tyre.

2. Përdorimet ose shfrytëzimet e mëparshme pajisen me leje mjedisore vetëm kur janë në përputhje me statusin e ruajtjes së llojeve veçanërisht të mbrojtura.

Neni 25

Shfrytëzime ose përdorime të reja për llojet veçanërisht të mbrojtura

1. Shfrytëzimet ose përdorimet e reja të individëve të kafshëve e të bimëve veçanërisht të mbrojtura, që paraqiten në rastet e përcaktuara në nenin 21 të këtij ligji, pajisen me leje mjedisore nëse:

a) nuk ka alternativa të tjera të kënaqshme;

b) janë në përputhje me statusin e favorshëm të ruajtjes së llojit;

c) nuk bien ndesh me detyrimet ndërkombëtare të Republikës së Shqipërisë;

ç) nuk bien ndesh me objektivat e planit të veprimit të llojit, për llojet me status të pafavorshëm ruajtjeje.

2. Shfrytëzimi ose përdorimi i rastësishëm i llojeve veçanërisht të mbrojtura është i ndaluar.

Neni 26

Menaxhimi

1. Për llojet veçanërisht të mbrojtura, të regjistruara me status ruajtjeje të pafavorshëm, ministria, në bashkëpunim me organet shtetërore, qendrore e vendore, institute të specializuara, organizata jofitimprurëse dhe me persona fizikë e juridikë, harton planet e veprimit për ruajtjen e llojit. Këto plane miratohen me udhëzim të ministrit.

2. Planet e veprimit për ruajtjen e llojit përfshihen në strategjitë, planet, programet dhe në vendimarrjet shtetërore, në nivel kombëtar dhe vendor.

3. Planet e menaxhimit dhe të veprimit për habitatet e llojeve veçanërisht të mbrojtura, me status të pafavorshëm ruajtjeje, përgatiten si pjesë e planeve të veprimit për ruajtjen e llojit.

4. Në planet e veprimit përcaktohen hollësisht masat e menaxhimit, për t'i mbajtur llojet në një status të favorshëm ruajtjeje ose për t'ua dhënë këtë status, kur nuk e kanë.

5. Në hartimin e planeve të veprimit për ruajtjen e llojit, përbën përparësi fakti se sa i kërcënuar është një lloj, sipas përcaktimit të bërë në nenin 22 të këtij ligji. Hartimi i planeve bëhet sipas kërkesave të strategjisë dhe planit të veprimit për biodiversitetin, jo më vonë se 5 vjet pas regjistrimit. Kërkesat për hartimin e planeve të veprimit për ruajtjen e llojit miratohen nga ministri.

6. Ministria, nëpërmjet rrjetit të inventarizimit dhe monitorimit të diversitetit biologjik, bashkërendon punën për kërkimin, inventarizimin dhe monitorimin e zbatimit të statusit të ruajtjes së llojeve të regjistruara.

Neni 27

Masa të përkohshme për mbrojtjen dhe menaxhimin

Për llojet veçanërisht të mbrojtura me një status të pafavorshëm ruajtjeje, ministria dhe organet shtetërore përkatëse marrin masat e domosdoshme paraprake për mbrojtjen dhe menaxhimin para regjistrimit të tyre në regjistër dhe para hartimit të planeve të veprimit për ruajtjen e llojit.

Neni 28

Masat për mbrojtjen dhe menaxhimin vullnetar

Pronarët privatë ose grupe të tjera të interesuara mund të lidhin marrëveshje me organin shtetëror përkatës, për të mbrojtur dhe administruar një pronë, me ndihmën teknike, financiare dhe organizative të shtetit, për t'i siguruar llojit veçanërisht të mbrojtur status të favorshëm ruajtjeje.

KREU VI

RACAT DHE VARIETETET AUTOKTONE, TË RËNDËSISHME PËR USHQIM DHE BUJQËSI

Neni 29

Ruajtja dhe përdorimi

1. Organet shtetërore, organizatat jofitimprurëse dhe personat fizikë dhe juridikë, publikë ose privatë, ruajnë dhe përdorin në mënyrë të qëndrueshme racat dhe varietetet autoktone, të rëndësishme për ushqim dhe bujqësi, në kushtet in-situ dhe ex-situ.

2. Organet e pushtetit qendror dhe vendor krijojnë lehtësitë dhe mbështesin programet për ruajtje dhe kërkime in-situ dhe ex-situ për racat dhe varietetet e rëndësishme për ushqim dhe bujqësi. Metodatat e ruajtjes ex-situ përdoren si metoda plotësuese për ruajtjen in-situ.

3. Ruajtja dhe përdorimi i qëndrueshëm i racave dhe i varieteteve autoktone, të rëndësishme për ushqim dhe bujqësi, janë pjesë e strategjive, planeve, programeve dhe vendimmarrjeve, në nivel kombëtar dhe vendor.

Neni 30

Identifikimi

1. Racat dhe varietetet autoktone të rëndësishme për ushqim dhe bujqësi identifikohen në kushtet e tyre in-situ dhe ex-situ.

2. Identifikimi kryhet në bazë të të dhënave të reja dhe ekzistuese, të siguruara nga strategjia e plani i veprimit të biodiversitetit, nga rrjeti i inventarizimit dhe monitorimit të biodiversitetit, si dhe nga burime ndërkombëtare.

3. Ministria e Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit mban regjistrin e racave dhe të varieteteve autoktone të rëndësishme për ushqim dhe bujqësi.

4. Format, kriteret e regjistrimit e të çregjistrimit, si dhe rregullat për administrimin dhe shfrytëzimin e regjistrave, miratohen me udhëzim të Ministrit të Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit.

Neni 31

Masat e menaxhimit

1. Për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të racave dhe të varieteteve autoktone, të rëndësishme për ushqim dhe bujqësi, të regjistruara në regjistër, Ministria e Bujqësisë, Ushqimit dhe

Mbrojtjes së Konsumatorit harton politika kombëtare të integruara, të cilat miratohen nga Këshilli i Ministrave brenda 5 vjetëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

2. Ministria e Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit, nëpërmjet rrjetit të inventarizimit dhe monitorimit të biodiversitetit, bashkërendon punën për kërkimin, inventarizimin dhe monitorimin, për të mbështetur ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të racave dhe varieteteve autoktone, të rëndësishme për ushqim dhe bujqësi.

3. Përdorimi për qëllime fitimi i një varieteti autokton nuk mund të bëhet pa miratimin e pronarit të tij.

KREU VII LLOJET E HUAJA DHE LLOJET E HUAJA INVAZIVE

Neni 32

Importimi dhe introduktimi

1. Importimi ose introduktimi i qëllimshëm i llojeve të huaja ose i llojeve të huaja invazive në mjediset tokësore, ujore ose detare të Republikës së Shqipërisë bëhet vetëm me autorizimin e lëshuar nga organi përkatës dhe pas marrjes së lejes mjedisore.

2. Ministri jep leje mjedisore për importim ose introduktim të qëllimshëm vetëm kur aplikuesi, nëpërmjet njohjes e vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe dokumenteve të tjera, provon se një lloj i huaj apo invaziv nuk do të ndikojë negativisht në mjedis, në shëndetin e njeriut, si dhe në zhvillimin e qëndrueshëm.

3. Vlerësimi mjedisor duhet të paktën:

- a) të bëhet për çdo rast konkret, përpara futjes së tij në vendin tonë;
- b) të bëhet me metoda shkencore;
- c) të bazohet në teknika të njohura vlerësimi;
- ç) të mbështetet në udhëzime të njohura ndërkombëtare.

4. Në aplikimin për t'u pajisur me leje mjedisore përfshihen:

- a) masat për menaxhimin dhe kontrollin e rreziqeve të identifikuar;
- b) një program monitorimi;
- c) një plan për menaxhimin e pasojave të padëshirueshme apo situatat emergjente;
- ç) një garanci financiare për të përballuar pasojat e padëshirueshme apo situatat emergjente.

5. Llojet e huaja, përpara introduktimit të lejuar të tyre, ose produktet që ato përmbajnë u nënshtrohen provave të nevojshme.

6. Për të gjithë organizmat që merret leje mjedisore bëhet regjistrimi në regjistr të hapur për publikun. Ministri, me urdhër, miraton formatin, kriteret e regjistrimit e të çregjistrimit dhe rregullat e administrimit të këtij regjistri.

7. Këshilli i Ministrave, brenda 5 vjetëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, me propozimin e ministrit, miraton listën e llojeve të huaja ose llojeve të huaja invazive dhe përcakton procedurat për ndalimin dhe/ose futjen e tyre në pikat doganore të vendit.

Neni 33

Asgjësimi, kontrolli ose frenimi

1. Ministri dhe ministri i Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit urdhërojnë asgjësimin ose frenimin e përhapjes së llojeve të huaja dhe llojeve të huaja invazive, kur ato janë të dëmshme apo potencialisht të dëmshme, të futura me ose pa qëllim.

2. Shpenzimet për masat e marra për asgjësimin, kontrollin, frenimin dhe për riparimin e dëmtimeve mjedisore, mbulohen nga personat juridikë dhe fizikë, përgjegjës për futjen e këtyre llojeve.

3. Ministria bashkërendon punën për hartimin e planeve dhe të masave për asgjësimin dhe kontrollin, ku përfshihen edhe masat për ndërgjegjësimin e publikut për llojet e huaja dhe llojet e huaja invazive të dëmshme, që janë introduktuar.

Neni 34

Njoftimi i shteteve të tjera dhe këshillimi me to

1. Ministria njofton shtetet e prekura ose potencialisht të prekura, si dhe organizatat përkatëse ndërkombëtare, kur në territorin e Republikës së Shqipërisë ndodh apo mund të ndodhë një transport

ndërkufitar i llojit të huaj dhe/ose lloji të huaj invaziv që mund të ketë ndikime negative në shtete të tjera apo në një sipërfaqe jashtë kufijve të çdo juridiksioni kombëtar.

2. Njoftimi përmban:

a) të dhëna për rreziqet e mundshme, që lidhen me introduktimin, lëvizjen dhe masat për menaxhimin e rrezikut të mundshëm;

b) një pikë kontakti për komunikime të mëtejshme;

c) çdo të dhënë tjetër që është e vlefshme.

3. Ministria, në të gjitha rastet, këshillohet me shtetet e prekura apo potencialisht të prekura, me qëllim që ato të ndërmarrin veprimet e nevojshme dhe masat e sigurimit.

Neni 35

Planifikimi për llojet e huaja dhe llojet e huaja invazive

1. Ministria, nëpërmjet rrjetit kombëtar për inventarizimin dhe monitorimin e biodiversitetit, bashkërendon procesin e vlerësimit të kërcënimeve ndaj mjedisit dhe zhvillimit të qëndrueshëm nga llojet e huaja dhe llojet e huaja invazive, në sipërfaqet tokësore, ujore dhe detare të Republikës së Shqipërisë, brenda 5 vjetëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

2. Nëpërmjet vlerësimit identifikohen:

a) llojet e huaja dhe llojet e huaja invazive në Republikën e Shqipërisë;

b) niveli i kërcënimeve për mjedisin dhe zhvillimin e qëndrueshëm;

c) rrugët e futjes;

ç) masat për të parandaluar futjet e ardhshme ose për të zhdukur dhe kontrolluar llojet e huaja ekzistuese apo llojet e huaja invazive të identifikuar;

d) të dhëna të tjetra të nevojshme.

3. Të dhënat përdoren për hartimin e politikave, planeve, programeve dhe veprimtarive për të rregulluar apo administruar rrugët e identifikuar, duke kontrolluar, kufizuar ose asgjësuar llojet e huaja dhe llojet e huaja invazive, kërcënuese apo të dëmshme për mjedisin.

Neni 36

Riintroduktimi i llojeve të huaja dhe i llojeve të huaja invazive

1. Riintroduktimi i llojeve, për t'u kthyer popullatave të tyre mundësinë për të jetuar, ku përfshihen përpjekjet për ripopullim, bëhet vetëm me leje mjedisore ose me miratimin e Ministrit të Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit.

2. Riintroduktimi lejohet në zonat e mbrojtura, ekosistemet, habitatet e peizazhet veçanërisht të mbrojtura, me kusht që të mos ndikojë negativisht në biodiversitet dhe në mjedisin pritës.

3. Riintroduktimi realizohet sipas rregullave të njohura ndërkombëtare dhe planit të veprimit të llojit ose instrumenteve të tjera menaxhuese.

KREU VIII RUAJTJA EX-SITU

Neni 37

Ruajtja

1. Metodatat e ruajtjes ex-situ të llojeve dhe burimeve gjenetike plotësojnë metodatat e ruajtjes in-situ.

2. Organet dhe institucionet shtetërore, në zbatim edhe të kërkesave të ligjit nr.8732, datë 24.1.2001 "Për materialin mbjellës bimor", marrin masat dhe krijojnë kushtet e nevojshme për mirëmbajtjen dhe ruajtjen ex-situ të llojeve dhe burimeve të tyre gjenetike.

Neni 38

Planifikimi

Ministria, në bashkëpunim me Ministrinë e Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit dhe me institucionet kërkimore-shkencore, ndjek dhe bashkërendon procesin e vlerësimit për ruajtjen ex-situ, nëpërmjet të cilit sigurohen të dhënat e nevojshme, që shërbejnë për politikën, planet dhe programet për ruajtjen e biodiversitetit.

KREU IX
VEPRIMTARI KËRKIMORE QË LIDHEN ME BIODIVERSITETIN

Neni 39
Programet kërkimore

Organet shtetërore përgjegjëse mbështesin dhe përkrahin institucionet kërkimore-shkencore, publike dhe private, për hartimin e programeve kërkimore që mbështesin studimin, koleksionimin e burimeve gjenetike, ruajtjen e biodiversitetit dhe përdorimin e qëndrueshëm të përbërësve të tij.

Neni 40
Vlerësimi

Ministria, në bashkëpunim me Ministrinë e Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit, brenda 4 vjetëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, kryen vlerësimin e veprimtarive kërkimore për diversitetin biologjik. Vlerësimi do të shërbejë për rishikimin e strategjisë dhe planit të veprimit të biodiversitetit, si dhe do të mbështesë zhvillimin e rrjetit të inventarizimit dhe monitorimit të diversitetit biologjik.

Neni 41
Leja për veprimtaritë që shfrytëzojnë dhe përdorin diversitetin biologjik

1. Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, veprimtaritë që shfrytëzojnë dhe përdorin elemente të diversitetit biologjik dhe të përbërësve të tij do të pajisen me leje mjedisore në rastet kur:
 - a) veprimtaria kërkimore është në përputhje me kërkesat e këtij ligji;
 - b) janë siguruar informacione për personat juridikë dhe fizikë, që do të kryejnë kërkime, për përdorimin e mëvonshëm të materialeve kërkimore, objekt studimi, si dhe informacione të tjera shoqëruese;
 - c) parashikohet se veprimtaria kërkimore do të ketë ndikim negativ në diversitetin biologjik.
2. Përparësi u jepet veprimtarive kërkimore, që ndikojnë në masat e ruajtjes dhe të përdorimit të qëndrueshëm, si dhe në rrjetin e inventarizimit dhe monitorimit të biodiversitetit.
3. Për përdorimet e mëvonshme të materialit gjenetik, të molekulave biologjike të lidhura me materialin e mbledhur, leja kushtëzon që këto të bëhen me pëlqimin e ministrisë dhe/ose të pronarit, dhe do t'u nënshtrohen kushteve për ndarjen e përfitimeve.
4. Materialet e mbledhura si pjesë e veprimtarive kërkimore mbeten pronë e Republikës së Shqipërisë ose pronë e pronarit prej të cilit janë mbledhur fillimisht dhe kthehen me përfundimin e veprimtarisë kërkimore, nëse nuk është rënë dakord ndryshe. Transferimi i materialeve palëve të tjera, pa pëlqimin e ministrisë dhe/ose të pronarit, është i ndaluar. Transferimi i materialit bëhet me marrëveshje.
5. Kur veprimtaritë kërkimore janë propozuar nga persona juridikë dhe fizikë të huaj, leja, përveç të tjerave, përmban edhe këto kushte:
 - a) ndarjen ose përdorimin e mëvonshëm të materialeve kërkimore ndërmjet studiuesve, vendas e të huaj, duke u mbështetur në kushtet e vendosura paraprakisht në kontratë dhe në bazë të rezultateve përfundimtare;
 - b) të drejtën që Republika e Shqipërisë t'i shfrytëzojë a përdorë kampionet ose produktin e arritur, si dhe të dhënat e mbledhura nëpërmjet këtyre veprimtarive;
 - c) vlerësimin e të dhënave për zyrtarizimin e tyre;
 - ç) pëlqimin e dhënë nga ministria dhe/ose institucioni përgjegjës respektiv, që të dhënat e rezultateve të kërkimeve të pasqyrohen në rrjetet ndërkombëtare të informacionit.

KREU X
NDARJA E PËRFITIMEVE NGA PËRDORIMI I MATERIALIT GJENETIK
DHE I MOLEKULAVE TË TJERA BIOLOGJIKE

Neni 42

Mbledhja dhe përdorimi i materialeve biologjike dhe i kampioneve të mjedisit nga burime in-situ

1. Mbledhja nga burime in-situ dhe përdorimi i sasive të konsiderueshme të bimëve, kafshëve apo materialit mikrobik, të materialit gjenetik apo të molekulave të tjera biologjike, si dhe të dhënave shoqëruese janë të ndaluara pa lejen mjedisore.

2. Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, veprimtaritë e përmendura në pikën 1 të këtij neni do të pajisen me lejen mjedisore kur:

a) është siguruar informacioni i plotë për personat juridikë dhe fizikë, që kërkojnë materialet për veprimtaritë e propozuara dhe për përdorimin e mëvonshëm të materialeve që duhen mbledhur;

b) veprimtaria mbledhëse nuk është e ndaluar me ligj;

c) pronarët e materialit, të cilëve u është dhënë informacioni i plotë për veprimtarinë e propozuar e për përdorimet e mëvonshme, kanë dhënë pëlqimin paraprak, që lidhet me aksesin dhe përdorimin e çdo të dhëne shoqëruese;

ç) është rënë dakord për kushtet e përdorimit të mëvonshëm të materialeve dhe për ndarjen e përfitimeve, monetare dhe jomonetare, me Republikën e Shqipërisë ose me pronarët privatë.

3. Materialet e mbledhura, si pjesë e veprimtarive kërkimore, mbeten pronë e Republikës së Shqipërisë ose e pronarit nga i cili ato u mbledhën fillimisht. Ndalohe transferimi i materialeve dhe i të dhënave shoqëruese palëve të treta, pa pëlqimin e ministrisë ose të pronarit.

4. Eksporti i materialeve ose i kampioneve të mbledhura nga burimet in-situ dhe i të dhënave shoqëruese është i ndaluar nëse personi juridik a fizik nuk është pajisur me leje mjedisore për veprimtarinë mbledhëse.

Neni 43

Përdorimi i materialeve biologjike dhe i kampioneve të mjedisit nga burime ex-situ

1. Përdorimi i sasive të pakta të bimëve, kafshëve, materialit mikrobik, gjenetik apo i molekulave të tjera biologjike, që ato përmbajnë, të marra nga burime ex-situ në pronësi apo financim publik, si dhe i të dhënave shoqëruese bëhen me marrëveshje për transferimin e materialit të siguruar nga këto burime.

2. Marrëveshja për transferimin e materialit nga një burim ex-situ bëhet kur:

a) veprimtaria është e lejuar nga ligji;

b) janë siguruar të dhëna të plota për personat juridikë dhe fizikë, që i kërkojnë materialet dhe për përdorimin e mëvonshëm të tyre;

c) është rënë dakord për kushtet e përdorimit të mëvonshëm të materialeve dhe për ndarjen e përfitimeve, monetare dhe jomonetare, me Republikën e Shqipërisë ose me pronarin privat;

ç) është dhënë çdo e dhënë tjetër që kërkohet nga ministria apo nga një organ tjetër shtetëror.

3. Materialet e përfituara dhe të dhënat shoqëruese mbeten pronë e Republikës së Shqipërisë ose e pronarit nga i cili ato u mbledhën ose u morën fillimisht. Transferimi i materialeve dhe i të dhënave shtesë palëve të treta bëhet në bazë të normave ndërkombëtare dhe me pëlqimin e pronarit, si dhe me marrëveshje për transferimin e materialit.

4. Eksporti i materialeve apo i kampioneve dhe i të dhënave shoqëruese nga burimet ex-situ në pronësi publike, pa marrëveshjen për transferimin e materialit, është i ndaluar.

5. Ministria harton marrëveshjen tip për transferimin e materialit për përdorim nga të gjitha burimet ex-situ në pronësi apo financim publik.

Neni 44

Përdorim i kushtëzuar i llojeve

Organet shtetërore, që lëshojnë autorizimin për shfrytëzimin ose përdorimin e llojeve, i kërkojnë përdoruesit lejen mjedisore për përdorimin e mëvonshëm të materialit dhe marrëveshjen për ndarjen e përfitimeve monetare dhe jomonetare të përcaktuara në shkronjën “c” të pikës 2 të nenit 43 të këtij ligji.

KREU XI

DIJET, RISITË DHE PRAKTIKAT E KOMUNITETEVE VENDORE

Neni 45

Ruajtja dhe mirëmbajtja

1. Dijet, risitë dhe praktikat e komuniteteve vendore për ruajtjen e biodiversitetit dhe përdorimin e qëndrueshëm të përbërësve të tij respektohen, ruhen dhe promovohen. Ato përdoren për të plotësuar praktikat për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të diversitetit biologjik në Republikën e Shqipërisë.

2. Mbledhja dhe dokumentimi i dijeve dhe i praktikave nga komunitetet ose individët vendorë kryhen vetëm me pëlqimin e tyre dhe kur ata e dinë se si do të përdoren këto materiale.

3. Komunitetet ose individët brenda komunitetit kanë të drejtë të përfitojnë nga përdorimi tregtar ose jotregtar i dijeve dhe i praktikave të tyre.

KREU XII PJESËMARRJA E PUBLIKUT

Neni 46

Detyrat e organeve shtetërore

1. Organet shtetërore, qendrore dhe vendore, sigurojnë mbështetjen e publikut për të ruajtur diversitetin biologjik dhe për t'i përdorur përbërësit e tij në mënyrë të qëndrueshme.

2. Organet shtetërore sigurojnë që publiku dhe shoqëria civile:

a) të vihen në dijeni gjerësisht për diversitetin biologjik dhe përbërësit e tij nëpërmjet botimit të të dhënave dhe programeve të ndërgjegjësimit e të edukimit;

b) të përfshihen në vendimmarrje për diversitetin biologjik dhe përbërësit e tij, që përfshin edhe proceset e vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe të vlerësimit strategjik mjedisor;

c) t'u sigurohet e drejta për t'iu drejtuar gjykatës për çështjet që lidhen me ruajtjen e diversitetit biologjik dhe përdorimin e qëndrueshëm të përbërësve të tij.

Neni 47

Pjesëmarrja dhe vënia në dijeni e publikut

1. Politikat, programet, regjistrat dhe vendimmarrjet realizohen në këshillim me organet e tjera shtetërore, me organizatat jofitimprurëse dhe me publikun. Mendimet e tyre vlerësohen nga vendimmarrësit përpara marrjes së vendimeve.

2. Organet shtetërore sigurojnë se dokumentet dhe instrumentet, që lidhen me biodiversitetin, të përcaktuara në këtë ligj apo në ligje të tjera, të jenë të disponueshme për publikun.

3. Ministri shpall Ditën Kombëtare të Biodiversitetit, në përputhje me datën ndërkombëtare të biodiversitetit, të vendosur nga Konventa e Diversitetit Biologjik dhe miraton kalendarin kombëtar të mjedisit.

Neni 48

Edukimi dhe përgatitja

Ministria, në bashkëpunim me Ministrinë e Arsimit dhe Shkencës, bashkërendon integrimin e primeve të ruajtjes së biodiversitetit në programet shkollore, për edukimin dhe përgatitjen e nxënësve dhe të studentëve.

KREU XIII KONTROLLI

Neni 49

Kontrolli

1. Për ruajtjen e biodiversitetit dhe të përbërësve të tij, në zbatimin e kërkesave të këtij ligji, ushtrojnë kontroll Inspektorati i Mjedisit, Policia e Shtetit, Policia e Shërbimit Pyjor, Inspektorati i Peshkimit, Inspektorati i Mbrojtjes së Bimëve, Inspektorati Zooveterinar dhe inspektoratet e tjera, që ushtrojnë veprimtari në bazë të ligjeve, në mbështetje të të cilave janë krijuar.

2. Kontrollat shërbejnë për verifikimin e zbatimit të legjislacionit, që mbron biodiversitetin, për rishikimin ose heqjen e lejeve mjedisore dhe për marrjen e masave të përcaktuara në këtë ligj.

3. Kontrollat ushtrohen mbi veprimtaritë që kanë ndikime mbi biodiversitetin dhe përbërësit e tij. Pas kontrollit, në përputhje me dëmtimet e biodiversitetit, vendoset mbyllja a pezullimi i pjesshëm ose i plotë i veprimtarisë, duke përcaktuar edhe masat për rehabilitimin e gjendjes.

KREU XIV MASAT EKONOMIKE DHE FINANCIARE NË MBËSHTETJE TË BIODIVERSITETIT

Neni 50 **Masat ekonomike**

Ministria bashkërendon punën për hartimin e masave sektoriale dhe ndërsektoriale:

- a) nxitjet e duhura ekonomike për veprimtarinë e dobishme për ruajtjen e biodiversitetit ose përdorimin e tij në mënyrë të qëndrueshme për të:
 - i) ruajtje diversitetin biologjik, ekosistemet, habitatet dhe peisazhet veçanërisht të mbrojtura, llojet veçanërisht të mbrojtura dhe llojet e rëndësishme për ushqim e bujqësi;
 - ii) kryer transferimet teknologjike që nuk dëmtojnë mjedisin dhe që mbrojnë biodiversitetin;
- b) ndaluese të duhura, përfshirë sanksionet për ruajtjen e diversitetit biologjik për:
 - i) veprimtari, që nuk përdorin në mënyrë të qëndrueshme përbërësit e diversitetit biologjik;
 - ii) përdorimin e teknologjive që nuk janë të pajtueshme me konceptet e mbrojtjes së mjedisit dhe/ose kërcënojnë diversitetin biologjik;
- c) që sigurojnë identifikimin dhe heqjen ose zbutjen e masave ekonomike e të masave të tjera, që nxisin ose ulin humbjet e diversitetit biologjik.

Neni 51 **Fondet për mjedisin**

Ministria bashkërendon punën për mënyrën e financimit për mbrojtjen e mjedisit dhe të diversitetit biologjik, si dhe përfshirjen në Buxhetin e Shtetit, si zë të veçantë, të fondeve për këtë qëllim.

Neni 52 **Ndarja e burimeve financiare**

1. Ministria, në bashkëpunim me Ministrinë e Financave, bashkërendon punën për sigurimin e burimeve financiare nga Buxheti i Shtetit dhe nga donatorë të huaj për zbatimin e masave të parashikuara në nenin 50 të këtij ligji dhe për zbatimin tërësor të ligjit.
2. Institucionet qendrore dhe organet e qeverisjes vendore, në bashkëpunim me ministrinë, planifikojnë një fond në buxhetin vjetor, i cili do të përdoret për të mbështetur zbatimin e detyrave që u ngarkon ky ligj.

KREU XV SANKSIONET

Neni 53 **Përgjegjësitë**

1. Çdo organ shtetëror, organizatë shoqërore, person juridik ose fizik, që dëmton ose kërcënon biodiversitetin, përgjigjet për dëmtimet dhe përballon koston e ripërtëritjes e të rehabilitimit të përbërësve të prekur të biodiversitetit.
2. Për shkeljet e kryera nga një person juridik, mbajnë përgjegjësi edhe drejtuesi dhe/ose nëpunësi që ishte ose që duhet të ishte në dijeni për shkeljen.

Neni 54 **Sanksionet**

1. Kur shkeljet e këtij ligji përbëjnë vepër penale, Inspektorati i Mjedisit dhe organet e tjera të

kontrollit, të përmendura në pikën 1 të nenit 49 të këtij ligji, bëjnë kallëzim për ndjekje penale ndaj personave përgjegjës për shkeljen.

2. Kur nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative shkeljet e mëposhtme:

a) kapja, marrja, mbajtja dhe përdorimi i llojeve të kafshëve dhe i bimëve të mbrojtura;
b) shfrytëzimet apo përdorimet e reja të individëve të llojeve të kafshëve dhe bimëve, që cenojnë statusin e ruajtjes së llojeve të kërcënuara, kur nuk janë miratuar nga ministri dhe nuk janë pajisur me leje mjedisore;

c) shfrytëzimi ose përdorimi i rastësishëm i llojeve veçanërisht të mbrojtura;

ç) përdorimi për qëllime fitimi i një varieteti autokton pa miratimin e pronarit të tij;

d) importimi ose introduktimi i qëllimshëm i llojeve të huaja ose llojeve të huaja invazive në mjedis tokësor, ujor ose detar të Republikës së Shqipërisë, pa autorizimin e organit përkatës dhe pa leje mjedisore;

dh) mospajisja, me hyrjen në fuqi të ligjit, me leje mjedisore e veprimtarive që shfrytëzojnë diversitetin biologjik dhe përbërësit e tij, sipas pikës 1 të nenit 41 të këtij ligji;

e) transferimi i materialit të mbledhur si pjesë e veprimtarive kërkimore palëve të tjera, pa pëlqimin e ministrit dhe/ose pronarit;

ë) mbledhja nga burime in-situ dhe përdorimi i sasive të shumta të bimëve, kafshëve apo materialit mikrobik, të materialit gjenetik apo molekulave të tjera biologjike, si dhe i të dhënave shoqëruese pa leje mjedisore;

f) mospajisja me leje mjedisore e veprimtarive, sipas pikës 2 të nenit 42 të këtij ligji;

g) eksportimi pa leje mjedisore i materialeve ose kampioneve të mbledhura nga burime in-situ dhe i të dhënave shoqëruese për veprimtaritë mbledhëse;

gj) përdorimi pa marrëveshje i sasive të pakta të bimëve, kafshëve, i materialit mikrobik, gjenetik apo i molekulave të tjera biologjike, që ato përmbajnë, të marra nga burime ex-situ, me pronësi apo financim publik, si dhe i të dhënave për transferimin e materialit të siguruar nga burimet ex-situ;

h) transferimi pa marrëveshje dhe pa pëlqimin e pronarit për transferimin e materialit të përfituar dhe i të dhënave shtesë palëve të treta;

i) eksportimi pa marrëveshje transferimi i materialeve apo kampioneve dhe i të dhënave shoqëruese nga burime ex-situ në pronësi publike;

j) mbledhja dhe dokumentimi i dijeve dhe praktikave pa pëlqimin e komuniteteve ose të individëve vendorë;

k) shfrytëzimi apo përdorimi i individëve të kafshëve dhe bimëve veçanërisht të mbrojtura, siç përcaktohet në nenin 23 të këtij ligji.

3. Inspektorati i Mjedisit, për kundërvajtjet administrative të parashikuara në pikën 2 të këtij neni, jep dënime me gjobë:

a) për shkeljet e përcaktuara në shkronjat “a”, “b”, “c”, “d”, “dh”, “ë” dhe “j”, nga 300 000 (treqind mijë) lekë deri në 500 000 (pesëqind mijë) lekë;

b) për shkeljet e përcaktuara në shkronjat “ç”, “e”, “g”, “gj”, “h” dhe “i” nga 10 000 (dhjetë mijë) lekë deri në 300 000 (treqind mijë) lekë.

4. Krahas dënimit me gjobë, mund të vendoset edhe sequestrimi i mjeteve që shkaktojnë dëmtimin ose heqja e lejes mjedisore. Në çdo rast kundërshtimi për zbatimin e këtyre masave, Inspektorati i Mjedisit bashkëpunon me Policinë e Shtetit.

5. Shkeljet e parashikuara në krerët IV, V dhe VI të këtij ligji, përveç gjobave, në të gjitha rastet shoqërohen edhe me konfiskim të materialit biologjik dhe të mjeteve, me të cilat është kryer veprimi i paligjshëm.

Neni 55

Ankimi

Kundër masave administrative, personi juridik a fizik mund të bëjë ankesë te ministri brenda 10 ditëve nga marrja njoftim, i cili përgjigjet brenda 15 ditëve nga marrja e ankimit. Kundër vendimit të ministrit ose kur ky i fundit nuk përgjigjet brenda afatit 15-ditor, mund të bëhet ankim brenda 30 ditëve nga marrja e njoftimit në gjykatën e rrethit ku është bërë kundërvajtja.

Neni 56

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 9 pika 2, 20 pika

2, 31 pika 1 e 32 pika 7 të këtij ligji.

2. Ngarkohen, përkatësisht, Ministri i Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave dhe Ministri i Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit të nxjerrin aktet nënligjore në zbatim të neneve 13 pika 6, 16 pika 1, 22 pikat 4 e 5, 26 pikat 1 e 5, 30 pika 4, 32 pika 6 dhe 47 pika 3 të këtij ligji.

3. Ministri propozon dhe miraton akte nënligjore, në zbatim të kompetencave të tij, për përafrimin e legjislacionit shqiptar me atë të Bashkimit Europian.

Neni 57

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5007, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

L I G J

Nr.9588, datë 25.7.2006

PËR RILLOGARITJEN E PENSIONEVE

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Neni 1

Përkufizim

Në kuptim të këtij ligji, quhen pensione pleqërie në qytet pensionet e caktuara sipas ligjit nr.7703, datë 11.5.1993 "Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar, me përjashtim të pensioneve të caktuara sipas paragrafit të katërt të nenit 96 të ligjit nr.7703, datë 11.5.1993.

Neni 2

Rillogaritja e pensioneve për periudhën 1.1.1994 - 31.12.1996

Pensionet e pleqërisë në qytet, që kanë datë fillimi datën 1.1.1994 deri më 31.12.1996, përfshirë edhe këtë datë dhe që vazhdojnë të paguhen pas datës 1.7.2006, rillogariten duke indeksuar pagat, mbi të cilat është llogaritur baza e vlerësuar dhe pagën neto, sipas koeficientëve të indeksimit, të miratuar çdo vit me vendim të Këshillit të Ministrave.

Indeksi bëhet në bazë të pagave të dokumentuara e të paraqitura në kohën e caktimit të pensionit.

Neni 3

Rillogaritja e pensioneve për periudhën 1.1.1997 - 14.6.2005

Pensionet e pleqërisë në qytet, që kanë datë fillimi datën 1.1.1997 deri më 14.6.2005, përfshirë edhe këtë datë dhe që vazhdojnë të paguhen pas datës 1.7.2006, rillogariten sipas neneve 32, 33, 34, 59, 60, 61 e 62 të ligjit nr.7703, datë 11.5.1993 "Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar dhe të akteve nënligjore në fuqi, të dala në zbatim të tij.

Rillogaritja bëhet në bazë të pagave të dokumentuara e të paraqitura në kohën e caktimit të pensionit.

Masa e rillogaritur e pensionit rritet sipas vendimeve të Këshillit të Ministrave për rritjen e pensioneve.

Neni 4
Të drejtat e fituara

Kur masa e pensionit të rillogaritur rezulton më e vogël se pensioni ekzistues, pensioni nuk ndryshon, duke u vlerësuar si e drejtë e fituar.

Neni 5
Legjislacioni i zbatueshëm

Për pensionet e rillogaritura sipas neneve 2 e 3 të këtij ligji zbatohen të gjitha dispozitat e ligjit nr.7703, datë 11.5.1993 "Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar dhe aktet nënligjore, të dala në zbatim të tij.

Neni 6

Ky ligj i fillon efektet financiare nga data 1.7.2006.

Neni 7

Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, brenda 30 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktin nënligjor në zbatim të tij.

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5008, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

L I G J
Nr.9592, datë 27.7.2006

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 9048, DATË 7.4.2003 “PËR TRASHËGIMINË KULTURORE”

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Në ligjin nr. 9048, datë 7.4.2003 “Për trashëgiminë kulturore”, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Pas pikës 2 të nenit 5 shtohen pikat 3 e 4 me këtë përmbajtje:

“3. Pranë Ministrisë së Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve ngrihet Komiteti Kombëtar i Trashëgimisë Kulturore Shpirtërore, i cili kryesohet nga ministri dhe përbëhet nga:

Drejtori i Drejtorisë së Trashëgimisë Kulturore në Ministrinë e Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve;

Drejtori i Qendrës Kombëtare të Inventarizimit të Pasurive Kulturore;

Drejtori i Qendrës Kombëtare të Veprimtarive Folklorike Kulturore;

Drejtori i Institutit të Kulturës Popullore;

Sekretari i Komitetit Kombëtar të UNESCO-s pranë Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe

Përgjegjësi i Sektorit të Trashëgimisë Shpirtërore në Drejtorinë e Trashëgimisë Kulturore në

Ministrinë e Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve.

Komiteti mbikëqyr veprimtarinë e institucioneve të trashëgimisë kulturore jomateriale shpirtërore, si dhe harton e miraton strategjitë dhe programet e zhvillimit në këtë fushë.

Organizimi dhe mënyra e funksionimit të këtij Komiteti përcaktohen me urdhër të ministrit.

4. Ministri i Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, me propozimin e KKTKSH-së, shpall një krijim me vlerë unike kombëtare “Kryevepër të trashëgimisë shpirtërore, për vlera të trashëgimisë kulturore jomateriale”.”.

Neni 2

Në fund të pikës 1 të nenit 9 shtohen fjalët “por, në çdo rast, të shoqëruar me pasaportën përkatëse të objektit.”.

Neni 3

Neni 13 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 13

Personat fizikë dhe juridikë, që kanë në pronësi objekte me vlera të trashëgimisë kulturore, të luajtshme e të paluajtshme, të regjistruara, janë të detyruar të krijojnë kushtet e nevojshme për mirëmbajtjen e këtyre objekteve.

Për restaurimin e këtyre objekteve ata janë të detyruar t’u drejtohen Institutit të Monumenteve të Kulturës, nëpërmjet drejtorive rajonale të monumenteve të kulturës, Institutit të Arkeologjisë dhe Institutit të Kulturës Popullore.

Mund të restaurojnë objekte të trashëgimisë kulturore, me miratimin e këtyre institucioneve, edhe subjektet e licencuara për këtë qëllim, sipas përcaktimeve të këtij ligji.”.

Neni 4

Në nenet 15, 34 e 37/2, pas emërimit “Instituti i Monumenteve të Kulturës” shtohen fjalët “nëpërmjet drejtorive rajonale të monumenteve të kulturës”.

Neni 5

Neni 17 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 17

1. Projektet e restaurimit dhe restaurimi i monumenteve të kulturës bëhen nga institucione shtetërore të specializuara dhe nga subjektet e licencuara për këtë qëllim, sipas pikave 3, 4 e 5 të këtij neni, si dhe nga institucionet e huaja të parashikuara në nenin 42 pika 3 të këtij ligji.

2. Me urdhër të Ministrit të Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve krijohet Këshilli Kombëtar i Restaurimeve, më poshtë KKR, i cili ka në përbërje përfaqësues të institucioneve të specializuara dhe personalitete të fushës. Organizimi dhe funksionimi i këtij Këshilli përcaktohen në rregulloren e miratuar nga ministri.

3. Këshilli Kombëtar i Restaurimeve miraton kriteret për licencimin e subjekteve e të personave fizikë a juridikë. KKR-ja, pas plotësimit të kriterëve të miratuara për këtë qëllim, i propozon Ministrit të Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve licencimin e personave fizikë ose juridikë në fushën e projektimit apo të restaurimit të objekteve të trashëgimisë kulturore.

4. Licenca për projektim dhe restaurim në fushën e trashëgimisë kulturore miratohet nga Ministri i Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve.

5. Punimet e restaurimit, të cilat kryhen nga subjektet e licencuara për këtë qëllim, mbikëqyren dhe kolaudohen nga institucionet shtetërore, të specializuara dhe të ngarkuara me ligj për mbrojtjen, ruajtjen dhe studimin e objekteve të trashëgimisë kulturore.

6. Çdo projekt për restaurim i paraqitet për miratim Këshillit Kombëtar të Restaurimeve, i cili përcakton kriteret dhe kategorinë e projekteve, që miratohen nga Instituti i Monumenteve të Kulturës.

7. Zbatimi i punimeve të restaurimit të monumenteve të kulturës, mbikëqyrja dhe kolaudimi i tyre

nuk i nënshtrohen ligjit nr. 8402, datë 10.9.1998 “Për kontrollin dhe disiplinimin e punimeve të ndërtimit”, të ndryshuar.

Rregullat dhe kriteret e punimeve të restaurimit në objektet e trashëgimisë kulturore përcaktohen në Kartën Shqiptare të Restaurimeve, e cila miratohet nga Këshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit të Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve.”.

Neni 6

Në nenin 18 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

1. Fjalja e fundit ndryshohet si më poshtë:

“Të ardhurat dytësore, të siguruara nga përdorimi i monumenteve të kulturës, ndahen si më poshtë:

a) 90 për qind institucionit, që ka në administrim monumentin, për restaurimin, mirëmbajtjen dhe rijetëzimin e tij;

b) 10 për qind Buxhetit të Shtetit.”.

2. Pas fjalisë së fundit shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Përzgjedhja e subjekteve, të pajisura me leje, për restaurimin e monumenteve të kulturës, me fondet e vëna në dispozicion nga Buxheti i Shtetit, bëhet nëpërmjet konkurrimit publik. Procedurat e konkurrimit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.”.

Neni 7

Pas pikës 2 të nenit 20 shtohet pika 3 me këtë përmbajtje:

“3. Institucionet publike, që në fondin e tyre kanë në administrim objekte të trashëgimisë kulturore të luajtshme, me vlera të zakonshme, lejohen t’ua shesin të tretëve, brenda territorit të Republikës së Shqipërisë, nëpërmjet procedurës së ankandit. Kushtet, rregullat dhe procedurat e organizimit të ankandit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.”.

Neni 8

Në fund të nenit 22 fjalët “legjislacioni për arkivat” zëvendësohen me fjalët “si dhe me ligjet nr.9386, datë 4.5.2005 “Për muzetë” dhe nr.9154, datë 6.11.2003, “Për arkivat””.

Neni 9

Pika 1 e nenit 25 ndryshohet si më poshtë:

“1. Objekte në vërtetim janë të gjitha objektet në gjendje rrënoje, kështjellat, objektet e kultit, ndërtimet inxhinierike, ndërtimet publike ose të luksit, të ndërtuara përpara vitit 1900, si dhe ato në shfrytëzim, të ndërtuara përpara vitit 1944 dhe, në raste ndërtimesh të spikatura, edhe pas këtij viti. Statusi “Objekte në vërtetim” shpallet nga Instituti i Monumenteve të Kulturës për një afat kohor prej 6 muajsh.

Pas përfundimit të kësaj periudhe, Instituti i Monumenteve të Kulturës, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, i propozon Ministrit të Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve shpalljen ose jo të këtyre objekteve “Monument kulture” të kategorisë I apo II.”.

Neni 10

Fjalja e fundit e pikës 3 të nenit 29 ndryshohet si më poshtë:

“Aty mund të vendosen institucione shtetërore ose private, si muze, biblioteka, atelie monumentesh, fototeka, galeri artesh, ekspozita të ndryshme, qendra kulturore, si dhe mund të ofrohen shërbime hotelerie.”.

Neni 11

Në fund të pikës 1 të nenit 37 shtohen fjalët “si dhe merr përsipër shlyerjen e interesit të kredisë”.

Neni 12

Neni 39 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 39

1. Monumentet e kulturës mund të rijetëzohen për qëllime administrative dhe social-kulturore, me kusht që funksioni i ri të mos dëmtojë vlerën e monumentit. Kushtet dhe kriteret paraprake të rijetëzimit dhe të shfrytëzimit të monumenteve të kulturës miratohen nga Instituti i Monumenteve të Kulturës.

2. Në çdo rast, shfrytëzimi i monumenteve të kulturës bëhet vetëm pasi të jetë vënë në dijeni Instituti i Monumenteve të Kulturës, me anë të drejtorive rajonale të monumenteve të kulturës, për lidhjen e kontratës së shfrytëzimit ndërmjet palëve.

3. Kontrata e shfrytëzimit lidhet me Institutin e Monumenteve të Kulturës, nëpërmjet drejtorive rajonale të monumenteve të kulturës dhe përdoruesit të monumentit. Në rast se përdoruesi shkel kushtet dhe kriteret e kontratës, duke cenuar vlerat e monumentit, atëherë Instituti i Monumenteve të Kulturës, nëpërmjet drejtorisë rajonale të monumenteve të kulturës, zgjidh kontratën në mënyrë të njëanshme.”.

Neni 13

Neni 50 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 50

1. Të drejtën e vënies së gjobës e kanë inspektorët e Institutit të Monumenteve të Kulturës, nëpërmjet drejtorive rajonale të monumenteve të kulturës, të Institutit të Arkeologjisë dhe Qendrës Kombëtare të Inventarizimit të Pasurive Kulturore, sipas fushave që mbulojnë.

2. Shqyrtimi i kundërvajtjeve administrative, ankimi dhe ekzekutimi i vendimeve bëhen sipas procedurave dhe afateve të përcaktuara në Kodin e Procedurave Administrative.

3. Kundërvajtësi duhet ta paguajë gjobën brenda 30 ditëve nga marrja dijeni e vendimit për lënien në fuqi të gjobës. Gjobat paguhen pranë zyrave të financës në institucionet e përcaktuara në pikën 1 të këtij neni.

Në rast mospagimi të gjobës brenda afatit të mësipërm, vendimi për lënien në fuqi të gjobës përbën titull ekzekutiv dhe për ekzekutimin e tij ngarkohet zyra e përmbarimit.

4. Shuma e arkëtuar nga vjelja e gjobave derdhet 40 për qind në favor të Buxhetit të Shtetit dhe 60 për qind në favor të institucionit, që ka në juridiksion objektin.”.

Neni 14

Kudo në ligj fjalët “Ministri i Kulturës, Rinisë dhe Sporteve” zëvendësohen me fjalët “Ministri i Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve” dhe fjalët “Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sporteve” zëvendësohen me fjalët “Ministria e Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve”.

Neni 15

Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 5, 6 dhe 7 të këtij ligji.

Ngarkohet Ministri i Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve të nxjerrë aktin nënligjor në zbatim të neneve 1 dhe 5 të këtij ligji.

Neni 16

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5012, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

L I G J
Nr.9593, datë 27.7.2006

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR.8950, DATË 10.10.2002
“PËR GJENDJEN CIVILE”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pikat 1 e 2 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Në ligjin nr.8950, datë 10.10.2002 “Për gjendjen civile”, të ndryshuar, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Pas pikës 3 të nenit 2 shtohen pikat 3/a e 3/b me këtë përmbajtje:

“3/a. Vendbanim është njësia e qeverisjes vendore, ku shtetasi ka banesën e vet për një periudhë më të gjatë se një vit.

3/b. Vendqëndrim është njësia e qeverisjes vendore, ku shtetasi ka banesën e vet për një periudhë më shumë se 45 ditë dhe më pak se një vit.”.

Neni 2

Në pikën 1 të nenit 8 “Përbërësit dhe veçoritë e gjendjes civile të shtetasve”, pas fjalës “vendbanim” shtohet fjala “vendqëndrim”.

Neni 3

Në pikën 1 të nenit 11 fjala “të përhershëm” dhe fjalia e dytë hiqen.

Neni 4

Në nenin 12 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

1. Titulli i nenit ndryshohet dhe bëhet “Transferimi, bashkimi familjar dhe deklarimi i vendqëndrimit”.

2. Pas pikës 4 shtohet pika 4/1 me këtë përmbajtje:

“4/1. Shtetasit, që qëndrojnë në një njësi vendore për më shumë se 45 ditë dhe më pak se një vit, janë të detyruar të deklarojnë pranë zyrës së gjendjes civile vendqëndrimin e tyre. Shtetasit nuk mund të deklarojnë dhe të kenë njëherazi më shumë se një vendqëndrim. Deklarimi regjistrohet në zyrën e gjendjes civile të vendqëndrimit. Zyra e gjendjes civile të vendqëndrimit të shtetasit njofton zyrën e gjendjes civile të vendbanimit, e cila bën shënimin përkatës.”.

3. Në pikën 5 shtohen fjalët “ose të deklarojë vendqëndrimin jo më vonë se 45 ditë nga ardhja në vendqëndrimin e tij.”.

4. Në pikën 7, pas fjalëve “të dhënave të gjendjes civile” shtohen fjalët “dhe deklarimin e vendqëndrimit”.

Neni 5

Pas shkronjës “a” të pikës 2 të nenit 19 shtohen shkronjat “a/1” e “a/2” me këtë përmbajtje:

a/1. Regjistri Themeltar i Gjendjes Civile, me vendbanim.

a/2. Regjistri Themeltar i Gjendjes Civile, me vendqëndrim.”.

Neni 6

Në fund të pikës 1 të nenit 21 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Në varësi nga natyra e vendbanimit apo vendqëndrimit të shtetasve, zyra e gjendjes civile mban:
Regjistrin Themeltar të Gjendjes Civile, me vendbanim;
Regjistrin Themeltar të Gjendjes Civile, me vendqëndrim.”.

Neni 7

Pas pikës 1 të nenit 24 shtohet pika 1/a me këtë përmbajtje:

“1/a. Për krijimin e regjistrave themeltarë të gjendjes civile, me vendqëndrim, përdoren të dhënat e përditësuara, që përmbajnë regjistrat e përkohshëm të shtetasve, të krijuara në zbatim të ligjit nr.9296, datë 21.10.2004 “Për verifikimin, identifikimin e shtetasve nga njësitë e qeverisjes vendore” dhe të ligjit nr.9087, datë 19.6.2003 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.”.

Neni 8

Kudo në ligj emërtimi “Ministria e Pushtetit Vendor dhe Decentralizimit” zëvendësohet me emërtimin “Ministria e Brendshme”.

Neni 9

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.5013, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

L I G J

Nr.9595, datë 27.7.2006

PËR KRIJIMIN E INSPEKTORATIT QENDROR TEKNIK

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Neni 1

Krijohet Inspektorati Qendror Teknik si institucion në varësi të ministrit përgjegjës për ekonominë.

Neni 2

Funksionet, kompetencat dhe përgjegjësitë e përcaktuara në legjislacionin në fuqi për Inspektoratin

Shtetëror të Kontrollit të Naftës dhe Gazit, Inspektoratin e Pajisjeve nën Presion dhe Inspektoratin e Pajisjeve dhe Instalimeve Elektrike, si dhe asetet, të drejtat dhe detyrimet e këtyre inspektorateve i kalojnë Inspektoratit Qendror Teknik.

Neni 3

Inspektorati Qendror Teknik drejtohet nga Kryeinspektori, i cili emërohet dhe shkarkohet nga ministri përgjegjës për ekonominë. Struktura dhe organika e Inspektoratit Qendror Teknik miratohen nga Kryeministri, me propozimin e ministrit përgjegjës për ekonominë.

Inspektorati Qendror Teknik ka rregulloren e brendshme, e cila miratohet nga ministri përgjegjës për ekonominë.

Neni 4

Inspektorati Qendror Teknik është institucion publik buxhetor dhe siguron të ardhura edhe nga shërbimet, që kryhen në zbatim të legjislacionit në fuqi, të cilat derdhen 100 për qind në Buxhetin e Shtetit.

Buxheti i Inspektoratit Qendror Teknik është i veçantë dhe miratohet me buxhetin e ministrisë përgjegjëse për ekonominë.

Neni 5

Në ligjin nr.8450, datë 24.2.1999 “Për përpunimin, transportimin dhe tregtimin e naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre”, të ndryshuar, emërtimi “Inspektorati Shtetëror i Kontrollit të Naftës dhe Gazit” zëvendësohet me emërtimin “Inspektorati Qendror Teknik”.

Në ligjin nr.8734, datë 1.2.2001 “Për garantimin e sigurisë së punës së pajisjeve dhe instalimeve elektrike”, emërtimi “Inspektorati i Pajisjeve dhe Instalimeve Elektrike” zëvendësohet me emërtimin “Inspektorati Qendror Teknik”.

Në ligjin nr.8739, datë 12.2.2001 “Për garantimin e sigurisë së punës së pajisjeve nën presion”, emërtimi “Inspektorati i Pajisjeve nën Presion” zëvendësohet me emërtimin “Inspektorati Qendror Teknik”.

Neni 6

Shkronja “c” e pikës 2 të nenit 23 të ligjit nr.8450, datë 24.2.1999 “Për përpunimin, transportimin dhe tregtimin e naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre”, të ndryshuar, shfuqizohet.

Nenet 12 shkronja “a”, 13 e 15 të ligjit nr.8734, datë 1.2.2001 “Për garantimin e sigurisë së punës së pajisjeve dhe instalimeve elektrike”, shfuqizohen.

Nenet 12 shkronja “a”, 13 e 15 të ligjit nr.8739, datë 12.2.2001 “Për garantimin e sigurisë së punës së pajisjeve nën presion”, shfuqizohen.

Neni 7

Dispozita kalimtare

Buxheti i Inspektoratit Qendror Teknik për vitin 2006 do të jetë buxheti i miratuar për Inspektoratin Shtetëror të Kontrollit të Naftës dhe Gazit, Inspektoratin e Instalimeve dhe Pajisjeve Elektrike dhe Inspektoratin e Pajisjeve nën Presion.

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5015, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

L I G J

Nr. 9596, datë 27.7.2006

**PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR.8560, DATË 22.12.1999 “PËR
PROCEDURAT TATIMORE NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË”, TË NDRYSHUAR**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 155 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

**K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

V E N D O S I:

Në ligjin nr.8560, datë 22.12.1999 “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Pas pikës 7 të nenit 17/2 “Detyrat e Policisë Tatimore” shtohet pika 7/1 me këtë përmbajtje:
“7/1.Verifikon në vend numrin e punonjësve të punësuar te punëdhënësi dhe vendos penalitetet e përcaktuara në nenin 52/3 të ligjit për çdo punonjës të padeklaruar në administratën tatimore.”.

Neni 2

Pika 2 e nenit 30 “Pajisja me certifikatë tatimore” ndryshohet si më poshtë:
“2. Për t’u pajisur me certifikatë tatimore, tatimpaguesi duhet të paraqesë vetëm vendimin e gjykatës dhe të plotësojë formularin “Kërkesë për regjistrim”. Administrata tatimore përpunon kërkesën për certifikatë tatimore brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës. Tatimpaguesi regjistrohet vetëm një herë, në çastin e fillimit të veprimtarisë ekonomike.

Nëse tatimpaguesi nuk pajiset me certifikatë tatimore brenda pesë ditëve pune, ai quhet i regjistruar.”.

Neni 3

Pika 3 e nenit 30 “Pajisja me certifikatë tatimore” shfuqizohet.

Neni 4

Pas nenit 52/2 shtohet neni 52/3 me këtë përmbajtje:

“Neni 52/3

**Shkeljet dhe dënimet për mosregjistrimin ose mosdeklarimin e punonjësve
për sigurimet shoqërore e shëndetësore**

1. Mosdeklarimi i çdo punonjësi në administratën tatimore konsiderohet shkelje dhe përveç detyrimit për pagimin e shumës së kontributeve të sigurimeve shoqërore e shëndetësore të papaguara apo të tatimeve të papaguara, dënohet edhe me 10 000 (dhjetë mijë) lekë gjobë për çdo punonjës të padeklaruar. Në këtë rast, gjoba për çdo punonjës të padeklaruar vendoset në vend nga punonjësi i Policisë Tatimore apo çdo punonjës tjetër i administratës tatimore, i autorizuar për këtë qëllim.

2. Vlerësimi i shumës së kontributeve apo i shumës së tatimeve, që duhet të paguajë tatimpaguesi, sipas pikës 1 të këtij neni, bëhet nga punonjësit e vlerësimit, në bazë të të dhënave të punonjësve të Policisë Tatimore apo të çdo punonjësi tjetër të administratës tatimore, të autorizuar me shkrim për kontrollin e numrit të punonjësve.”.

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.5016, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

L I G J
Nr.9597, datë 27.7.2006

**PËR NJË NDRYSHIM NË LIGJIN NR. 7928, DATË 27.4.1995 “PËR TATIMIN MBI VLERËN
E SHTUAR”, TË NDRYSHUAR**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 155 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Neni 1

Pika 2.1 e nenit 26 “Importimi i mallrave” të ligjit nr.7928, datë 27.4.1995 “Për tatimin mbi vlerën e shtuar”, të ndryshuar, ndryshohet si më poshtë:

“2.1. Për makineritë dhe pajisjet e importuara nga personat e tatueshëm, në kuptim të këtij ligji, në funksion të veprimtarisë së tyre ekonomike, pavarësisht llojit të saj, zbatohet skema e shtyrjes së pagesës së TVSH-së deri në gjashtë muaj. Sipas kësaj skeme, TVSH-ja nuk paguhet në doganë në çastin e importit.

Këshilli i Ministrave përcakton me udhëzim skemën e shtyrjes së pagesës.”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.5017, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

L I G J
Nr.9598, datë 27.7.2006

**PËR NJË NDRYSHIM NË LIGJIN NR. 8976, DATË 12.12.2002 “PËR AKCIZAT”, TË
NDRYSHUAR**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 155 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Neni 1

Shtojca 1, bashkëlidhur ligjit nr. 8976, datë 12.12.2002 “Për akcizat”, të ndryshuar, zëvendësohet me shtojcën 1, që i bashkëlidhet këtij ligji.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.5018, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

SHTOJCA 1

MALLRAT E TATUESHME ME AKCIZË NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË

Kodi NK	P Përshkrimi	Shkalla Tatimore	
I	KAFE	ISHTE	BËHET
09 01 11 00 09 01 12 00	Kafe jo e pjekur e dekafeinizuar ose jo	40 lekë/kg	50 lekë/kg
09 01 21 00 09 01 22 00	Kafe e pjekur e dekafeinizuar ose jo	80 lekë/kg	100 lekë/kg
09 01 90	Lëkura dhe lëvoret e kafesë Zëvendësuesit e kafesë që përmbajnë kafe	40 lekë/kg	50 lekë/kg
21 01 11 21 01 12	Ekstrakte, esenca, koncentrate kafeje dhe përgatitje prej tyre (neskafë etj.)	250 lekë/kg	250 lekë/kg
II	LËNGJE FRUTASH, UJË DHE PIJE FRESKUESE		
20 09	Lëngje frutash dhe perimesh të pafermentuara, pa shtesa alkoolike, që përmbajnë ose jo lëndë ëmbëlsuese	2 lekë/litri	2 lekë/litri
22 02	Ujërat minerale ose të gazuara, me ëmbëlsues ose aromatizues shtesë, pijet freskuese joalkoolike, përfshirë lëngjet e frutave	2 lekë/litri	2 lekë/litri
III	BIRRË, VERË, ALKOOL DHE PIJE ALKOOLIKE		
22 03	Birrë e bërë nga malto	30 lekë/litri	30 lekë/litri
22 04	Verë dhe verërat e gazuara; shampanjë; musht rrushi	20 lekë/litri	20 lekë/litri
22 05	Vermut e verëra të tjera të përgatitura nga bimë ose substancë aromatizuese	20 lekë/litri	20 lekë/litri
22 06	Të tjera pije të fermentuara (p.sh. cider, cider dardhe, hydromel); përzierje të pijeve të fermentuara dhe pijeve joalkoolike të papërmendura diku tjetër	20 lekë/litri	20 lekë/litri
22 07 10 00	Alkool etilik jo i denatruar i një force alkoolike ndaj volumit prej 80% ose më tepër	200 lekë/litri	200 lekë/litri
22 07 20 00	Alkool etilik i denatruar	0	0
22 08	Pije alkoolike me forcë alkoolike ndaj volumit mbi 12 për qind	130 lekë/litri	150 lekë/litri
	Pije alkoolike me forcë alkoolike ndaj volumit deri në 12 për qind	30 lekë litri	50 lekë litri
22 08 20 29	Raki	80 lekë/litri	100 lekë/litri
IV	Duhan dhe nënproduktet e tij		
24 02 10 00	Puro dhe cigarillos që përmbajnë duhan	2 240 lekë/kg	2 240 lekë/kg
24 02 20	Cigare që përmbajnë duhan	25 lekë/paketa	40 lekë/paketa
24 02 90	Puro, cigarillos dhe cigare me zëvendësues duhani	2 240 lekë/kg	2 240 lekë/kg
24 03	Duhan tjetër i përpunuar dhe zëvendësuesit e duhanit, duhan i homogjenizuar ose i rindërtuar, ekstrakte dhe esenca prej duhani	1 500 lekë/kg	1 500 lekë/kg
V	NËNPRODUKTET E NAFTËS		

27 10 11 41 27 19 11 45 27 10 11 49	Vajra të lehta (benzinë dhe benzol) Benzinë dhe benzol pa plumb, me përmbajtje plumbi jo më tepër se 0,013gr/litër Me më pak se 95 oktan Me 95-98 oktan Me 98 e më shumë oktan	35 lekë/litri	35 lekë/litri
27 10 11 51 27 10 11 59	Benzinë me plumb, me përmbajtje plumbi më tepër se 0,013 gr/litër Me më pak se 98 oktan Me 98 e më shumë oktan	46 lekë/litri	46 lekë/litri
27 10 19 11 deri 27 10 19 29 27 10 19 21	Vajguret Karburantet, tip vajguri	20 lekë/litri 0	20 lekë/litri 0
27 10 19 31 deri 27 10 19 69	Vajra të rënda (gazoil), si dhe vajra të rënda, si lëndë djegëse (lëndë djegëse, solar, mazut)	75 për qind, por jo më shumë se 33 lekë për litër dhe jo më pak se 13 lekë për litër	75 për qind, por jo më shumë se 33 lekë për litër dhe jo më pak se 13 lekë për litër
27 10 19 71 deri 27 10 19 99	Vajra lubrifikante dhe vajra të tjera	40 lekë/kg	40 lekë/kg
27 13 11 00 27 13 12 00	Koks naftë i kalçimuar ose jo	1 lek/kg	1 lek/kg
27 13 20 00	Bitum naftë	5 lekë/kg	5 lekë/kg
27 13 90	Mbetje të vajrave të naftës dhe të mineraleve bituminoze (bitumen)	5 lekë/kg	5 lekë/kg
27 14 90 00	- Të tjera (bitum dhe asfalt natyror; asfaltet dhe gurët asfaltikë)	5 lekë/kg	5 lekë/kg
27 15	Përzierje bituminoze të bazuara në asfaltin natyror, në bitumen e naftës, në katranin mineral, ose në terpentinën e katranit mineral (masticet bituminoze)	5 lekë/kg	5 lekë/kg
29 01 29 02	Hidrokarbure aciklike dhe ciklike përfshirë (etilen, benzen, toluol, ksilol)	5 lekë/kg	5 lekë/kg
VI	Artikuj kozmetikë, parfumeri dhe tualeti		
33 03 00 10 33 03 00 90 33 07 20 00	Parfume Ujëra tualeti Deodorante	60 për qind 60 për qind 60 për qind	60 për qind 60 për qind 60 për qind

L I G J
Nr.9599, datë 27.7.2006

**PËR NJË SHITESË NË LIGJIN NR.8981, DATË 12.12.2002 “PËR MIRATIMIN E NIVELEVE
TË TARIFËS DOGANORE”, TË NDRYSHUAR**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 155 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Neni 1

Pas nenit 1/3 të ligjit nr.8981, datë 12.12.2002 “Për miratimin e niveleve të tarifës doganore”, të ndryshuar, shtohet neni 1/4 me këtë përmbajtje.

“Neni 1/4

Reduktohen në 0 për qind tarifat doganore për disa nga kodet doganore të kapitujve 84, 85 e 87 të nomenklaturës së mallrave, sipas aneksit, që i bashkëlidhet këtij ligji.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.5019, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
	Kapitulli 84		
84041000	Impiantet ndihmes per tu perdorur me kalidajat e kreut Nr. 8402 apo 8403	2	0
84042000	Kondensuesit per njesite e fuqise me avuj uji apo per njesi te tjera fuqie avulli	2	0
84049000	Pjeset	2	0
84051000	Gjeneratoret qe prodhojne gaz apo gaz uji, me ose pa pastruesit e tyre; gjeneratoret e gazit acetilene dhe gjeneratoret e ngjashem te gazit te ujit, me ose pa pastruesit e tyre	2	0
84059000	Pjeset	2	0
84061000	Turbinat per shtytjen perpara nelundrimin detar	2	0
84068110	Turbinat e avullit per gjenerim elektrik	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84068190	Te tjera	2	0
84068211	Jo me teper se 10 MW	2	0
84068219	Me teper se 10 MW	2	0
84068290	Te tjera	2	0
84069010	Tehet stator, rotoret dhe tehet e tyre	2	0
84069090	Te tjera	2	0
84071090	Te tjera	2	0
84072110	Te nje kapaciteti cilindri prej jo me teper se 325 cm 3	2	0
84072191	Te nje fuqie jo me teper se 30 kW	2	0
84072199	Te nje fuqie me teper se 30 kW	2	0
84072920	Te nje fuqie jo me teper se 200 kW	2	0
84081011	Per mjetet ujore detare te kreut Nr 8901 deri 8906, mjeteve te nenkreut 8904 00 10 dhe anijet e luftes te nenkreut 8906 00 10	2	0
84081019	Te tjera	2	0
84081022	Per mjetet ujore detare te kreut Nrs 8901 deri 8906, mjeteve te nenkreut 8904 00 10 dhe anijet e luftes te nenkreut 8906 00 10	2	0
84081024	Te tjera	2	0
84081026	Per mjetet ujore detare te kreut Nrs 8901 deri 8906, mjeteve te nenkreut 8904 00 10 dhe anijet e luftes te nenkreut 8906 00 10	2	0
84081028	Te tjera	2	0
84081031	Per mjetet ujore detare te kreut Nrs 8901 deri 8906, mjeteve te nenkreut 8904 00 10 dhe anijet e luftes te nenkreut 8906 00 10	2	0
84081039	Te tjera	2	0
84081041	Per mjetet ujore detare te kreut Nrs 8901 deri 8906, mjeteve te nenkreut 8904 00 10 dhe anijet e luftes te nenkreut 8906 00 10	2	0
84081049	Te tjera	2	0
84081051	Per mjetet ujore detare te kreut Nrs 8901 deri 8906, mjeteve te nenkreut 8904 00 10 dhe anijet e luftes te nenkreut 8906 00 10	2	0
84081059	Te tjera	2	0
84081061	Per mjetet ujore detare te kreut Nrs 8901 deri 8906, mjeteve te nenkreut 8904 00 10 dhe anijet e luftes te nenkreut 8906 00 10	2	0
84081069	Te tjera	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84081071	Per mjetet ujore detare te kreut Nrs 8901 deri 8906, mjeteve te nenkreut 8904 00 10 dhe anijet e luftes te nenkreut 8906 00 10	2	0
84081079	Te tjera	2	0
84081081	Per mjetet ujore detare te kreut Nrs 8901 deri 8906, mjeteve te nenkreut 8904 00 10 dhe anijet e luftes te nenkreut 8906 00 10	2	0
84081089	Te tjera	2	0
84081091	Per mjetet ujore detare te kreut Nrs 8901 deri 8906, mjeteve te nenkreut 8904 00 10 dhe anijet e luftes te nenkreut 8906 00 10	2	0
84081099	Te tjera	2	0
84082031	Jo me teper se 50 kW	2	0
84082035	Me teper se 50 kW por jo me teper se 100 kW	2	0
84082037	Me teper se 100 kW	2	0
84089021	Per traktoret me zinxhira	2	0
84089029	Te perdorura	2	0
84089031	Jo me teper se 15 kW	2	0
84089033	Me teper se 15 kW por jo me teper se 30 kW	2	0
84089036	Me teper se 30 kW por jo me teper se 50 kW	2	0
84089037	Me teper se 50 kW por jo me teper se 100 kW	2	0
84089051	Me teper se 100 kW por jo me teper se 200 kW	2	0
84089055	Me teper se 200 kW por jo me teper se 300 kW	2	0
84089057	Me teper se 300 kW por jo me teper se 500 kW	2	0
84089071	Me teper se 500 kW por jo me teper se 1 000 kW	2	0
84089075	Me teper se 1 000 kW por jo me teper se 5 000 kW	2	0
84089099	Me teper se 5 000 kW	2	0
84101100	Te nje fuqie qe nuk i kalon 1,000 kW	2	0
84101200	Te nje fuqie qe i kalon 1,000 kW por nuk i kalon 10,000 kW	2	0
84101300	Te nje fuqie qe i kalon 10,000 kW	2	0
84109010	Prej gize te derdhur apo prej celiku te derdhur	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84109090	Te tjera	2	0
84111190	Te tjera	2	0
84111290	Te tjera	2	0
84112190	Te tjera	2	0
84112290	Te tjera	2	0
84118190	Te tjera	2	0
84118291	Te nje fuqie me teper se 5 00 kW por jo me teper se 20 000 kW	2	0
84118293	Te nje fuqie me teper se 20 000 kW por jo me teper se 50 000 kW	2	0
84118299	Te nje fuqie me teper se 50 000 kW	2	0
84119190	Te tjera	2	0
84119990	Te tjera	2	0
84121090	Te tjera	2	0
84122191	Sisteme hidraulike	2	0
84122199	Te tjera	2	0
84122950	Sisteme hidraulike	2	0
84122991	Motoret e fuqise hidraulik me leng	2	0
84122999	Te tjera	2	0
84123190	Te tjera	2	0
84123990	Te tjera	2	0
84128010	Motoret e fuqise me avull uji apo me avuj te tjere	2	0
84128099	Te tjera	2	0
84129030	Te motoreve reaktive ndryshe nga turbo-jet	2	0
84129050	Te motoreve te fuqise hidraulike	2	0
84129090	Te tjera	2	0
84131100	Pompat per shperndarjen e lendes djegese apo lubrifikanteve, te tipit te perdorur ne stacionet e mbushjes apo ne garazhe	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84131990	Te tjera	2	0
84132090	Te tjera	2	0
84133091	Pompat e injeksionit	2	0
84133099	Te tjera	2	0
84134000	Pompat per beton	2	0
84135030	Njesite hidraulike	2	0
84135050	Pompat dozuese dhe propocionuese	2	0
84135071	Me fuqi hidraulike me leng	2	0
84135079	Te tjera	2	0
84135090	Te tjera	2	0
84136030	Njesite hidraulike	2	0
84136041	Me fuqi hidraulike me leng	2	0
84136049	Te tjera	2	0
84136051	Me fuqi hidraulike me leng	2	0
84136059	Te tjera	2	0
84136060	Popmat vide	2	0
84136090	Te tjera	2	0
84137021	Me nje faze	2	0
84137029	Shume fazesh	2	0
84137030	Pompat forcuese glandless per sistemet ngrohese dhe pajisjet me uje te ngrohete	2	0
84137040	Jo me teper se 15 mm	2	0
84137050	Pompat forcuese me kanal dhe pompat me kanal anesor	2	0
84137061	Monoblok	2	0
84137069	Te tjera	2	0
84137070	Me me shume se nje hyrje force	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84137080	Shume fazeshe	2	0
84137091	Nje fazore	2	0
84137099	Shume fazeshe	2	0
84138190	Te tjera	2	0
84138200	Elevatoret e lengut	2	0
84139190	Te tjera	2	0
84139200	E elevatoreve te lengut	2	0
84141020	Per perdorim ne prodhimin e gjysem percuesve	2	0
84141030	Pompat me piston rrotullues, pompat rrotulluese me vane rreshqitese, pompat me zvarritje molekulaere dhe pompat 'Roots'	2	0
84141050	Pompat e difuzionit, kriopompat dhe pompat e adsorbimit	2	0
84141080	Te tjera	2	0
84142091	Pompat e dores per ciklet	2	0
84142099	Te tjera	2	0
84143030	Te nje fuqie jo me teper se 0,4 kW	2	0
84143091	Hermetike apo gjysem hermetike	2	0
84143099	Te tjera	2	0
84144010	Qe japin nje rrjedhje per minute jo me teper se 2 m ³	2	0
84144090	Qe japin nje rrjedhje per minute me teper se 2 m ³	2	0
84145930	Ventilatore aksiale	2	0
84145950	Ventilatore centrifugale	2	0
84145990	Te tjera	2	0
84148021	Nje fazore	2	0
84148029	Shume fazore	2	0
84148031	Jo me teper se 60 m ³	2	0
84148039	Me teper se 60 m ³	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84148041	Jo me teper se 120 m 3	2	0
84148049	Me teper se 120 m 3	2	0
84148060	Me nje trup	2	0
84148071	Kompresoret vide	2	0
84148079	Te tjera	2	0
84148090	Te tjera	2	0
84149090	Te tjera	2	0
84161010	Te trupezuar me nje mjet automatik te kontrollit	2	0
84161090	Te tjera	2	0
84162010	Vetem per gaz, monoblok, te trupezuar me nje ventilator dhe nje mjet kontrolli	2	0
84162090	Te tjera	2	0
84163000	Ngarkuesit mekanike te lendes djegese, perfshire grillat mekanike te tyre, shkarkuesit mekanike te hirit dhe pajisje te ngjashme	2	0
84169000	Pjeset	2	0
84171000	Furnaltat dhe vatrat e zjarrit per pjekje, shkrirje apo trajtime te tjera me nxehtesi te xeheroreve, piriteveapo metaleve	2	0
84172010	Furrrat tunel	2	0
84172090	Te tjera	2	0
84178010	Furnaltat dhe furrrat per shkaterrimin e plehrave	2	0
84178020	Furrrat tunel dhe furnaltat muffle per pjekjen e produkteve qeramike	2	0
84178080	Te tjera	2	0
84179000	Pjeset	2	0
84191100	Nxehesat e menjehershme te ujit me gaz	2	0
84191900	Te tjera	2	0
84193100	Per produktet bujqesore	2	0
84193200	Per drurin, brumin e letres, letren apo kartonin	2	0
84193910	Per artikujt qeramike	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84193990	Te tjera	2	0
84194000	Impjantet distiluese apo pastruese	2	0
84195090	Te tjera	2	0
84196000	Makineri per lengezimin e ajrit apo te gazeve te tjera	2	0
84198191	Perkolatoret dhe pajisje te tjera per berjen e kafese dhe te pijeve te tjera te nxehta	2	0
84198199	Te tjera	2	0
84198910	Kullat ftohese dhe pajisje te ngjashme per ftohje direkt (pa nje mur ndares) nepermjet ujit te riqarkulluar	2	0
84198927	Aparatet per depozitimin e avujve kimike mbi substratet LCD	2	0
84198930	Pajisjet vakum te avujve per depozitimin e metaleve	2	0
84198998	Te tjera	2	0
84199050	Te aparaturave te nenkreut 8419 89 17	2	0
84199080	Te tjera	2	0
84201010	Te nje lloji te perdorur ne industrine tekstile	2	0
84201030	Te nje lloji te perdorur ne industrine e letres	2	0
84201050	Te nje lloji te perdorur ne industrite e gomes apo plastikes	2	0
84201090	Te tjera	2	0
84209110	Prej gize te derdhur	2	0
84209180	Te tjera	2	0
84209900	Te tjera	2	0
84211100	Ndaresit e kremit	2	0
84211200	Tharesit e rrobave	2	0
84211991	Centrifugat e nje lloji te perdorur ne laboratore	2	0
84212190	Te tjera	2	0
84212200	Per filtrimin ose pastrimin e pijeve te ndryshme nga uji	2	0
84212390	Te tjera	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84212990	Te tjera	2	0
84213190	Te tjera	2	0
84213930	Makineri dhe aparatura per filtrimin apo pastrimin e ajrit	2	0
84213951	Nepermjet nje procesi te lengshem	2	0
84213971	Nepermjet nje procesi katalitik	2	0
84213998	Te tjera	2	0
84219130	Te rrotulluesve per emulsionet e veshesave fotografike ne substratet LCD te nenkreut 8421 19 99	2	0
84219190	Te tjera	2	0
84219900	Te tjera	2	0
84221100	Te tipit shtepiak	10	0
84221900	Te tjera	10	0
84222000	Makineri per pastrimin apo tharjen e shisheve apo konteniereve te tjere	2	0
84223000	Makineri per mbushjen, mbylljen, vulosjen apo etiketimin e shisheve, kanaçeve, kutive, cantave apo konteniereve te tjere; makineri per kapsulimin e shisheve, faqoreve, tubave dhe konteniereve te ngjashem; makineri per gazimin e pijeve	2	0
84224000	Makineri te tjera paketimi apo mbeshtjellje (perfshire makinerite e mbeshtjelljes me nxehtesi)	2	0
84229010	Te makinave te larjes se pjatave	2	0
84229090	Te tjera	2	0
84232000	Peshoret per peshimin e vazhdueshem te mallrave ne konvejere	2	0
84233000	Peshoret e peshes konstante dhe peshoret per shkarkimin e nje peshe te paracaktuar te materialeve ne nje çante apo kontenier, perfshire peshoret kontenier	2	0
84238110	Peshoret e kontrollit dhe makinat automatike te kontrollit qe punojne nepermjet nje reference ndaj nje peshe te paracaktuar	2	0
84238130	Makineri per peshim dhe etiketim te mallrave te para- paketuara	2	0
84238190	Te tjera	2	0
84238210	Peshoret e kontrollit dhe makinat automatike te kontrollit qe punojne nepermjet nje reference ndaj nje peshe te paracaktuar	2	0
84238290	Te tjera	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84238900	Te tjera	2	0
84239000	Peshat e te gjitha llojeve; pjeset e makinave peshuese	2	0
84241091	Te nje peshe jo me teper se 21 kg	2	0
84241099	Te tjera	2	0
84242000	Armet sprucuese dhe pajisjet e ngjashme	2	0
84243001	Me mjet nxehe	2	0
84243005	Jo me teper se 7,5 kW	2	0
84243009	Me teper se 7,5 kW	2	0
84243010	Qe punojne me ajer te kompresur	2	0
84243090	Te tjera	2	0
84248110	Pajisje ujtese	2	0
84248130	Pajisje portative	2	0
84248191	Sprucuesit dhe distributoret qe punojne me fuqi te destinuar per tu montuar mbi apo terhequr nga traktoret	2	0
84248199	Te tjera	2	0
84248995	Te tjera	2	0
84249090	Te tjera	2	0
84271010	Me nje lartesi ngritjeje prej 1 m apo me shume	2	0
84271090	Te tjera	2	0
84272011	Ngritesit-pirun te terrenit te forte dhe kamiona te tjere stacking	2	0
84272019	Te tjera	2	0
84272090	Te tjera	2	0
84279000	Mjete te tjere	2	0
84312000	Te makinerive te kreut Nr. 8427	2	0
84351000	Makinerite	2	0
84359000	Pjeset	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84361000	Makineri per pergatitjen e ushqimeve te kafsheve	2	0
84362100	Inkubatoret e shpendeve dhe ngrohjes se vezeve	2	0
84362900	Te tjera	2	0
84368010	Makineri pylltarie	2	0
84368091	Bucelat automatike te pijeve	2	0
84368099	Te tjera	2	0
84369100	Te makinerive te shpendarrise apo inkubatoreve te shpendeve dhe te makinave te ngrohjes se vezeve	2	0
84369900	Te tjera	2	0
84371000	Makinat per pastrimin, seleksionimin apo klasifikimin e farave, dritherave apo zarzavateve te thara leguminoze	2	0
84378000	Makineri te tjera	2	0
84379000	Pjeset	2	0
84381010	Makinerite e pjekjes	2	0
84381090	Makinerite per prodhimin e makaronave, spagetit apo produkteve te ngjashme	2	0
84382000	Makineri per prodhimin e embelsirave, kakaos apo cokollatave	2	0
84383000	Makineri per prodhimin e sheqerit	2	0
84384000	Makineri per distilerite e birres	2	0
84385000	Makineri per perpunimin e mishit te kafsheve apo mishit te shpendeve	2	0
84386000	Makineri per perpunimin e frutave, arrave ose zarzavateve	2	0
84388010	Per pergatitjen e cajit apo te kafese	2	0
84388091	Per pergatitjen apo perpunimin e pijeve	2	0
84388099	Te tjera	2	0
84389000	Pjeset	2	0
84391000	Makineri per berjen e brumit te materialeve fibroze celulozike	2	0
84392000	Makineri per berjen e letres apo kartonit	2	0
84393000	Makineri per perfundimin e letres apo kartonit	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84399110	Prej gize te derdhur apo celiku te derdhur	2	0
84399190	Te tjera	2	0
84399910	Prej gize te derdhur apo celiku te derdhur	2	0
84399990	Te tjera	2	0
84401010	Makineri palosje	2	0
84401020	Makineri kollaritje dhe makineri mbledhjeje	2	0
84401030	Makineri qepjeje, te shtrengimit te telave dhe te kapjes	2	0
84401040	Makineri lidhese te paqepura (perfekt)	2	0
84401090	Te tjera	2	0
84409000	Pjeset	2	0
84411010	Makinat ri-hapese dhe hapese me rele te kombinuara	2	0
84411020	Makinat me prerje kryq dhe makina te tjera te hapjes se vrimave	2	0
84411030	Guillotines	2	0
84411040	Preresit me tre thika	2	0
84411080	Te tjera	2	0
84412000	Makinat per berjen e cantave, thaseve apo zarfave	2	0
84413000	Makinat per berjen e kartoneve, kutive, kasave, tubave, tambureve apo konteniereve te ngjashem, te ndryshem nga kallepet	2	0
84414000	Makinat per kallopimin e artikujve ne brum letr, leter apo karton	2	0
84418000	Makineri te tjera	2	0
84419010	Te makinave prerese	2	0
84419090	Te tjera	2	0
84421000	Makinat e percaktimit se fototipit dhe te kompozimit	2	0
84422010	Per gjetje dhe percaktim (per shembull, linotopet, monotopet, intertipet)	2	0
84422090	Te tjera	2	0
84423000	Makineri, aparate dhe paisje te tjera	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84424000	Pjeset e makinerive, pajisjeve ose aparateve te lartpermendur	2	0
84425021	Per printim ne relief	2	0
84425023	Per printim planografik	2	0
84425029	Te tjera	2	0
84425080	Te tjera	2	0
84440010	Makinat per stampim ne te nxehte	2	0
84440090	Te tjera	2	0
84451100	Makinat e gerrhanies	2	0
84451200	Makinat e krehjes	2	0
84451300	Makinat e terheqjes apo te levizjes	2	0
84451900	Te tjera	2	0
84452000	Makinat e tjerres se tekstilit	2	0
84453010	Makinat e dublimit te tekstilit	2	0
84453090	Makinat e perdredhjes se tekstilit	2	0
84454000	Makinat e mbeshtjelljes (perfshi mbledhjen e bazes) apo te cilindrimit	2	0
84459000	Te tjera	2	0
84461000	Per endjen e pelhurave me nje gjeresi jo me teper se 30 cm	2	0
84462100	Tezgjahet e operuara me fuqi	2	0
84462900	Te tjera	2	0
84463000	Per endjen e pelhurave me nje gjeresi qe e kalon 30 cm, pa koke endese	2	0
84471110	Qe punojne me gjilpera qendisje	2	0
84471190	Te tjera	2	0
84471210	Qe punojne me gjilpera qendisje	2	0
84471290	Te tjera	2	0
84472020	Makinat e thurjes me ind (perfshire tipin raschel);makinat me lidhje syth	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84472080	Te tjera	2	0
84479000	Te tjera	2	0
84481100	Dobbies dhe Jacquards; makinat e zvogelimit , kopjimit, brimimit, apo bashkimit te kardave per tu perdorur me to	2	0
84481900	Te tjera	2	0
84482000	Pjese dhe aksesore te makinave te kreut 8444 ose te makinerive ndihmese te tyre	2	0
84483100	Veshjet e gerhanies	2	0
84483200	Te makinave per pergatitjen e fibrave tekstile, te ndryshme nga veshjet e gerhanies	2	0
84483310	Boshtet dhe drejtuesit e boshteve	2	0
84483390	Unazat e tjerres dhe levizesit e unazave	2	0
84483900	Te tjera	2	0
84484100	Kokat endese	2	0
84484200	Cilindrat per tezgjahet, mbajtesit dhe skeletet e tyre	2	0
84484900	Te tjera	2	0
84485110	Zhytesit	2	0
84485190	Te tjera	2	0
84485900	Te tjera	2	0
84490000	Makineri per prodhimin apo perfundimin e shajakut apo te pelhurave te pathurura ne copa ose ne forma, perfshire makinerite per berjen e kapeleve prej shajaku; blloqet per berjen e kapeleve .	2	0
84511000	Makineri per pastrimin ne te thate	2	0
84512110	Cdonjera te nje kapaciteti te te linjtave te thara jo me teper se 6 kg	2	0
84512190	Secila te nje kapaciteti te te linjtave te thara me teper se 6 kg por jo me teper se 10 kg	2	0
84512900	Te tjera	2	0
84513010	Jo me teper se 2 500 W	2	0
84513030	Me teper se 2 500 W	2	0
84513080	Te tjera	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84514000	Makinat e larjes, zbardhimit apo ngjyrosjes	2	0
84515000	Makinat per rulimin, çulimin, palosjen, prerjen apo zigzimin e pelhurave tekstile	2	0
84518010	Makinat e perdorura ne prodhimin e linoleumit apo te mbuluesve te tjere te dyshemese per zbatimin e pastes ne pelhuren baze apo ne mbeshtetes te tjere	2	0
84518030	Makinat per proceset perfundimtare apo perfundimin	2	0
84518080	Te tjera	2	0
84519000	Pjeset	2	0
84522100	Njesite automatike	2	0
84522900	Te tjera	2	0
84531000	Makineri per pergatitjen, regjien apo punimin e lekureve te perpunuara apo te paperpunuara	2	0
84532000	Makineri per berjen apo riparimin e veshjeve te kembeve	2	0
84538000	Makineri te tjera	2	0
84539000	Pjeset	2	0
84541000	Konvertoret	2	0
84542000	Format dhe kallepet e lingotave	2	0
84543010	Prer derdhje nen presion	2	0
84543090	Te tjera	2	0
84549000	Pjeset	2	0
84551000	Makinat petezuese tip tubi	2	0
84552100	Ne te nxehte apo te kombinuara ne te nxehte apo ne te ftohte	2	0
84552200	Ne te ftohte	2	0
84553010	Prej gize te derdhur	2	0
84553031	Rule te punes per petezim te nxehte; rule kthimi prapa te petezimit te nxehte dhe te petezimit ne te ftohte	2	0
84553039	Rulet e punes per petezim ne te ftohte	2	0
84553090	Prej celiku te derdhur apo te perpunuar	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84559000	Pjeset e tjera	2	0
84561090	Te tjera	2	0
84562000	Te operuara me ane te proceseve ultrasonike	2	0
84563011	Prerje teli	2	0
84563019	Te tjera	2	0
84563090	Te tjera	2	0
84571010	Horizontale	2	0
84571090	Te tjera	2	0
84572000	Makinat me konstruksion njesi (nje stacion)	2	0
84573010	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84573090	Te tjera	2	0
84581120	Qendrat rrotulluese	2	0
84581141	Me nje rrotullim	2	0
84581149	Shume rrotullimshe	2	0
84581180	Te tjera	2	0
84581920	Torno qendrore (motor ose tool-room)	2	0
84581940	Torno automatike	2	0
84581980	Te tjera	2	0
84589120	Qendrat rrotulluese	2	0
84589180	Te tjera	2	0
84589900	Te tjera	2	0
84591000	Makinat koke-njesi te tipit-vije	2	0
84592100	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84592900	Te tjera	2	0
84593100	Te kontrolluara numerikisht	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84593900	Te tjera	2	0
84594010	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84594090	Te tjera	2	0
84595100	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84595900	Te tjera	2	0
84596110	Makineri vijezimi me vegla	2	0
84596190	Te tjera	2	0
84596910	Makinat vijeuese me vegla	2	0
84596990	Te tjera	2	0
84597000	Makineri te tjera filetimi apo berje filetosh	2	0
84601100	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84601900	Te tjera	2	0
84602111	Makinat lemuese cilindrike te brendshme	2	0
84602115	Makina lemuese pa qendra	2	0
84602119	Te tjera	2	0
84602190	Te tjera	2	0
84602911	Makinat lemuese cilindrike te brendshme	2	0
84602919	Te tjera	2	0
84602990	Te tjera	2	0
84603100	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84603900	Te tjera	2	0
84604010	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84604090	Te tjera	2	0
84609010	Te pershtatura me nje sistem pershtatjeje mikormetrik, ne te cilin pozicionimi i cdo njerit prej akseve mund te vendoset me nje saktesi prej te pakten 0,01 mm	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84609090	Te tjera	2	0
84612000	Makinat e perpunimit me shtypje ose gdhendjes	2	0
84613010	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84613090	Te tjera	2	0
84614011	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84614019	Te tjera	2	0
84614031	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84614039	Te tjera	2	0
84614071	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84614079	Te tjera	2	0
84614090	Te tjera	2	0
84615011	Sharra rrethore	2	0
84615019	Te tjera	2	0
84615090	Makinat e keputjes	2	0
84619000	Te tjera	2	0
84621010	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84621090	Te tjera	2	0
84622110	Per punimin e produkteve te sheshta	2	0
84622180	Te tjera	2	0
84622910	Per punimin e produkteve te sheshta	2	0
84622991	Hidraulike	2	0
84622998	Te tjera	2	0
84623100	Te kontrolluara numerikisht	2	0
84623910	Per punimin e produkteve te sheshta	2	0
84623991	Hidraulike	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84623999	Te tjera	2	0
84624110	Per punimin e produkteve te sheshta	2	0
84624190	Te tjera	2	0
84624910	Per punimin e produkteve te sheshta	2	0
84624990	Te tjera	2	0
84629110	Presa per tu dhene forme pluhurave metalike nepermjet pjekjes apo presave per kompresimin e mbetjeve metalike ne tufe	2	0
84629150	Per punimin e produkteve te sheshta	2	0
84629190	Te tjera	2	0
84629910	Presa per tu dhene forme pluhurave metalike nepermjet pjekjes apo presave per kompresimin e mbetjeve metalike ne tufe	2	0
84629950	Per punimin e produkteve te sheshta	2	0
84629990	Te tjera	2	0
84631010	Bangat e terheqjes per tela	2	0
84631090	Te tjera	2	0
84632000	Makinat e berjes se vidhes	2	0
84633000	Makinat per perpunimin e telit	2	0
84639000	Te tjera	2	0
84641090	Te tjera	2	0
84642011	Qelqit optik	2	0
84642019	Te tjera	2	0
84642020	Per punimin e qeramikave	2	0
84642095	Te tjera	2	0
84649020	Per punimin e qeramikave	2	0
84649080	Te tjera	2	0
84651010	Me tranferim manual te punimeve midis cdo operacioni	2	0
84651090	Me trasferim manual te punimeve midis cdo operacioni	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84659110	Sharrat shirrit	2	0
84659120	Sharrat rrethore	2	0
84659190	Te tjera	2	0
84659200	Makinat e zdrukthimit, petezimit ose te dhenies forme (nga prerja)	2	0
84659300	Makinat e mprehjes, imtesimit ose lustrimin	2	0
84659400	Makinat e bashkimit ose te perkuljes	2	0
84659500	Makinat e shpimit ose prerjes per bashkim te dy copave druri	2	0
84659600	Makinat e carjes, prerjes me thela ose prerjes	2	0
84659910	Tornot	2	0
84659990	Te tjera	2	0
84661010	Arbors, collets dhe menget	2	0
84661031	Per tornot	2	0
84661039	Te tjera	2	0
84661090	Kokat e zgavelluara vete hapese	2	0
84662010	Mbajtesit dhe fiksuesit per zbatime specifike; grup te mbajtesve dhe komponente fiksuese standarte	2	0
84662091	Per tornot	2	0
84662099	Te tjera	2	0
84663000	Kokat ndarese dhe bashkengjitjet e tjera speciale per veglat-makine	2	0
84669120	Prej gize te derdhur apo prej celiku te derdhur	2	0
84669195	Te tjera	2	0
84669220	Prej gize te derdhur apo prej celiku te derdhur	2	0
84669280	Te tjera	2	0
84669395	Te tjera	2	0
84669490	Te tjera	2	0
84671110	Per punimin e metaleve	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84671190	Te tjera	2	0
84671900	Te tjera	2	0
84672910	Te nje lloji i perdorur per perpunimin e materialeve tekstile	2	0
84672930	Qe punojne pa nje burim te jashtem energjie	2	0
84672951	Zmerilues kendor	2	0
84672953	Leviguese me rrip	2	0
84672959	Te tjera	2	0
84672970	Makine zdruguese	2	0
84672980	Makine prerese dhe gershere per gardhet dhe kopshtet	2	0
84672990	Te tjera	2	0
84678100	Sharrat me zinxhir	2	0
84678900	Te tjera	2	0
84679100	E sharrave me zinxhir	2	0
84679200	Te veglave pneumatike	2	0
84679900	Te tjera	2	0
84681000	Pipat fryrese qe mbahen ne dore	2	0
84682000	Makineri dhe aparate te tjera qe veprojne me gaz	2	0
84688000	Makineri dhe aparate te tjera	2	0
84689000	Pjeset	2	0
84741000	Makinat e zgjedhjes, shoshimit, vecimit ose larjes	2	0
84742010	Per sustancat minerale te je lloji te perdorur ne industrine qeramike	2	0
84742090	Te tjera	2	0
84743100	Perzieresit e betonit ose llacit	2	0
84743200	Makinat per perzierjen e substancave minerale me bitum	2	0
84743910	Makineri per trazimin ose perzierjen e substancave minerale te nje lloji te perdorur ne industrine qeramike	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84743990	Te tjera	2	0
84748010	Makineri per agomerim, formim apo dhenie forme te pastave qeramike	2	0
84748090	Te tjera	2	0
84749010	Prej gize te derdhur apo celiku te derdhur	2	0
84749090	Te tjera	2	0
84751000	Makinat per montimin e llampave elektrike ose elektronike, tubave ose valvolave ose dritave te ndricimit flash, ne mbulesa xhami	2	0
84752100	Makinat per pergatitjen e fibrave optike dhe paraformat prej tyre	2	0
84752900	Te tjera	2	0
84759000	Pjeset	2	0
84771090	Te tjera	2	0
84772000	Nxjerresit	2	0
84773000	Makinat me fryrje kallep	2	0
84774000	Makinat me kallepe vakumi dhe makinat e tjera termoformuese	2	0
84775100	Per formim me kallepe ose ritrajtimin e gomave pneumatike ose per fomimin me kallepe apo ndryshe formim te tubave te brendshem	2	0
84775910	Presat	2	0
84775980	Te tjera	2	0
84778011	Makina per perpunimin e rezinave aktive	2	0
84778019	Te tjera	2	0
84778091	Pajisje per reduktim dimensionesh	2	0
84778093	Makina trazuese, perzjerese dhe tundese	2	0
84778095	Makinat prerese, ndarese, zhveshese	2	0
84778099	Te tjera	2	0
84779010	Prej gize te dredhur apo celiku te derdhur	2	0
84779080	Te tjera	2	0
84781000	Makineri	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84789000	Pjeset	2	0
84792000	Makineri per nxjerrjen ose pergatitjen e vajrave apo yndyrnave bimore apo shtazore	2	0
84793010	Presat	2	0
84793090	Te tjera	2	0
84794000	Makinat per berjen e litarit ose kablllove	2	0
84796000	Ftohesit e ajrit me avullim	2	0
84798100	Per trajtimin e metalit, perfshi mbledhesat e bobinave me tel elektrik	2	0
84798200	Makinat perzierjes, perzierjes se brumit, shtypjes, bluarjes, shoshimin, sitjen, homogjenizimin, emulsifikimin ose tronditjen	2	0
84798930	Mbeshtetesi e tavaneve te minierave te fuqizuara, hidraulike , te levizishme	2	0
84798960	Sistemet qendrore te grasatimit	2	0
84798991	Makinat per glazurimin dhe dekorimin e produkteve qeramike	2	0
84798998	Te tjera	2	0
84799092	Prej gize te derdhur apo celiku te derdhur	2	0
84799097	Te tjera	2	0
84801000	Kutite kallepe per fonderine e metaleve	2	0
84802000	Bazat e kallepeve	2	0
84803010	Prej druri	2	0
84803090	Te tjera	2	0
84804100	Tipet me injeksion ose shtypje	2	0
84804900	Te tjera	2	0
84805000	Kallepet per qelqet	2	0
84806010	Tipet me shtypje	2	0
84806090	Te tjera	2	0
84807190	Te tjera	2	0
84807900	Te tjera	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84811005	Te kombinuar me filtra apo lubrifikatore	2	0
84811019	Me hekur dhe celik te derdhur	2	0
84811099	Te tjera	2	0
84812010	Valvolat per kontrollin e transmisionit me fuqi oleohidraulike	2	0
84812090	Valvolat per kontrollin e transmisionit me fuqi pneumatike	2	0
84813091	Prej gize te derdhur apo celiku te derdhur	2	0
84813099	Te tjera	2	0
84814010	Prej gize te derdhur apo celiku te derdhur	2	0
84814090	Te tjera	2	0
84818011	Valvolat perzierese	2	0
84818019	Te tjera	2	0
84818031	Valvolat termostatike	2	0
84818039	Te tjera	2	0
84818040	Valvola per goma pneumatike dhe tuba te brendshem	2	0
84818051	Rregullatoret e temperatures	2	0
84818059	Te tjera	2	0
84818061	Prej gize te derdhur	2	0
84818063	Prej celiku	2	0
84818069	Te tjera	2	0
84818071	Prej gize te derdhur	2	0
84818073	Prej celiku	2	0
84818079	Te tjera	2	0
84818081	Valvolat sferike dhe zhytese	2	0
84818085	Valvolat flutura	2	0
84818087	Valvolat diafragme	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
84818099	Te tjera	2	0
84819000	Pjeset	2	0
84821010	Me diametrin me te madh jo me teper se 30 mm	2	0
	Kapitulli 85		
85041091	Induktoret, nese jane apo jo te lidhura me nje kapacitor	2	0
85041099	Te tjera	2	0
85042100	Qe kane nje kapacitet fuqie qe nuk e kalon 650 kVA	2	0
85042210	Me teper se 650 kVA por jo me teper se 1 600 kVA	2	0
85042290	Me teper se 1 600 kVA por jo me teper se 10 000 kVA	2	0
85042300	Qe kane nje kapacitet fuqie qe e kalon 10,000 kVA	2	0
85043131	Per matjen e voltazhit	2	0
85043139	Te tjera	2	0
85043190	Te tjera	2	0
85043230	Transformaret mates	2	0
85043290	Te tjera	2	0
85043390	Te tjera	2	0
85043400	Qe kane nje kapacitet fuqie qe e kalon 500 kVA	2	0
85049011	Berthamat ferrite	2	0
85049018	Te tjera	2	0
85049099	Te tjera	2	0
85051100	Prej metali	2	0
85051910	Magnetet e perhershem prej ferriti te aglomeruar	2	0
85051990	Te tjera	2	0
85052000	Bashkuesit, lidhesat, frenat elektromagnetike	2	0
85053000	Kokat ngritese elektromagnetike	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
85059010	Elektro-magnetet	2	0
85059030	Kapese, kllapa elektromagnetike apo magnet I perhershëm dhe mjete te ngajshme mbajtese	2	0
85059090	Pjeset	2	0
85061011	Qelizat cilindrike	2	0
85061015	Pilat ne forme kopse	2	0
85061019	Te tjera	2	0
85061091	Pilat cilindrike	2	0
85061095	Pilat ne forme kopse	2	0
85061099	Te tjera	2	0
85063010	Pilat cilindrike	2	0
85063030	Pilat ne forme kopse	2	0
85063090	Te tjera	2	0
85064010	Pilat cilindrike	2	0
85064030	Pilat ne forme kopse	2	0
85064090	Te tjera	2	0
85065010	Pilat cilindrike	2	0
85065030	Pilat ne forme kopse	2	0
85065090	Te tjera	2	0
85066010	Pilat cilindrike	2	0
85066030	Pilat ne forme kopse	2	0
85066090	Te tjera	2	0
85068005	Baterie e thata zink-karbon te nje voltazhi prej 5,5 V apo me shume por jo me teper se 6,5 V	2	0
85068011	Pilat cilindrike	2	0
85068015	Pilat ne forme kopse	2	0
85068090	Te tjera	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
85069000	Pjeset	2	0
85101000	Makinat e rrojes	10	0
85102000	Makinat e qethjes se flokeve	10	0
85103000	Pajisjet e heqjes se flokeve	10	0
85109000	Pjeset	10	0
85141010	Furrat per biskota apo per produkte te furrtarit	2	0
85141080	Te tjera	2	0
85142010	Furnaltat dhe furrat me induksion	2	0
85142080	Furnaltat dhe furrat dielektrike	2	0
85143019	Te tjera	2	0
85144000	Paisje te tjera ngrohje me induksion ose dielektrik	2	0
85151100	Qe saldojne hekurat dhe armet	2	0
85151900	Te tjera	2	0
85152100	Plotesisht ose pjeserisht automatike	2	0
85152910	Per saldimin butt	2	0
85152990	Te tjera	2	0
85153100	Plotesisht ose pjeserisht automatike	2	0
85153913	Transformatoret	2	0
85153918	Gjeneratoret apo konvertoret rrethore apo konvertoret statike, rektifikuesit apo aparatet rektifikuese	2	0
85153990	Te tjera	2	0
85158011	Per saldim	2	0
85158019	Te tjera	2	0
85158091	Per saldim me rezistence te plastikave	2	0
85158099	Te tjera	2	0
85159090	Te tjera	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
85261090	Te tjera	2	0
85269290	Te tjera	2	0
85301000	Paisje per rruget hekurudhore ose tramvajet	10	0
85308000	Paisje te tjera	10	0
85309000	Pjeset	10	0
85351000	Siguresat	2	0
85352100	Per nje tension me te vogel se 72.5 kV	2	0
85352900	Te tjera	2	0
85353010	Per nje voltazh prej me pak se 72,5 kV	2	0
85353090	Te tjera	2	0
85354000	Rrufepritesit, kufizuesat e tensionit dhe zbutesit e mbitendionit	2	0
85359000	Te tjera	10	0
85451100	Te nje lloji te perdorur per furnaltat	2	0
85451910	Elektroda per instalime elektrike	2	0
85451990	Te tjera	2	0
85452000	Furcat	2	0
85459010	Rrezistoret ngrohes	2	0
85459090	Te tjera	2	0
85471010	Qe permbajne ndaj peshes 80 % ao me shume okside metalike	2	0
85471090	Te tjera	2	0
85472000	Armaturat izoluese prej plastike	2	0
85479000	Te tjera	2	0
	Kapitulli 87		
87011000	Motokultivatore	2	0
87012010	Te reja	2	0

Kodi NK	Pershkrimi	Eshte	Behet
87012090	Te perdorura	2	0
87051000	Makinat vinc	2	0
87052000	Shpuesit derrike te levizshem	2	0
87053000	Makinat shuarse te zjarrit	2	0
87054000	Autobetonieret	2	0
87059010	Kamionet e avarise	2	0
87059030	Mjetet e transportit per pompimin e betonit	2	0
87059090	Te tjera	2	0
87091990	Te tjera	2	0
87099000	Pjeset	2	0

Shënim: Ky aneks fillon me kodin tarifor 84041000 dhe mbaron me kodin tarifor 87099000.

L I G J
Nr.9600, datë 27.7.2006

**PËR DISA NDRYSHIME NË LIGJIN NR.7703, DATË 11.5.1993 “PËR SIGURIMET
SHOQËRORE NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË”, TË NDRYSHUAR**

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Në ligjin nr.7703, datë 11.5.1993 “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, bëhen këto ndryshime:

Neni 1

Në shkronjën “a” të paragrafit të parë të nenit 10, shifra “23,5” bëhet “17,5”.

Neni 2

Në nenin 14 bëhen këto ndryshime:

1. Në shkronjën “c” të pikës 1, shifra “29,9” bëhet “23,9”.
2. Në shkronjën “b” të pikës 2, shifra “5” bëhet “2”.

Neni 3

Neni 15 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 15

Pagesa e kontributeve

Punëdhënësit dhe të vetëpunësuarit, përjashtuar personat e vetëpunësuar në bujqësi, i paguajnë kontributet në fondin e sigurimeve shoqërore, sipas afatit dhe procedurave të përcaktuara në ligjin nr.9136, datë 11.9.2003 “Për mbledhjen e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.

Të vetëpunësuarit në bujqësi i paguajnë kontributet gjatë vitit kalendarik, një herë në tre muaj. Afati i fundit i pagesës së tyre është jo më vonë se dita e fundit e muajit të tretë, brenda çdo tremujori kalendarik.

Këshilli i Ministrave përcakton mënyrën dhe procedurat e derdhjes së kontributeve.

Akti, që përmban detyrimin për pagesën e kontributeve, përbën titull ekzekutiv dhe ekzekutohet nga zyra e përbarimit.”.

Neni 4

Neni 16 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 16

Sanksionet

Ndaj punëdhënësve dhe të vetëpunësuarve, përjashtuar personat e vetëpunësuar në bujqësi, që nuk zbatojnë afatet dhe procedurat e pagesës së kontributeve të sigurimeve shoqërore, zbatohen sanksionet e përcaktuara në ligjin nr.9136, datë 11.9.2003 “Për mbledhjen e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.

Nëse personat e vetëpunësuar në bujqësi nuk i paguajnë kontributet në afatet e përcaktuara në këtë ligj, ata detyrohen të paguajnë kamatëvonesa, të cilat llogariten mbi shumën e kontributeve të papaguara, nga data në të cilën pagesa ka qenë e detyrueshme deri në datën në të cilën kryhet pagesa.

Kamatëvonesa për kontributet e paguara jashtë afateve është 2 për qind për muajin e parë ose pjesë të tij dhe 1 për qind për çdo muaj që vijon. Kamatëvonesa zbatohet e plotë, si në rastin kur vonesa është për 1 muaj të plotë, ashtu edhe kur periudha e vonesës është më e vogël se një muaj.

Kamatëvonesat llogariten nga inspektorët e agjencive të sigurimeve shoqërore.”.

Neni 5

Neni 81 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 81

Regjistrimi

Personat juridikë, publikë e privatë dhe personat fizikë, që fillojnë veprimtari ekonomike për herë të parë, janë të detyruar të regjistrohen në agjencitë e sigurimeve shoqërore.

Regjistrimi është një akt administrativ, që nuk tregon detyrim për mbulimin me sigurime shoqërore.”.

Neni 6

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.5020, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

L I G J
Nr.9602, datë 28.7.2006

**PËR DISA NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 9355, DATË 10.3.2005 “PËR NDIHMËN DHE
SHËRBIMET SHOQËRORE”**

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e një grupi deputetësh,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Në ligjin nr.9355, datë 10.3.2005 “Për ndihmën dhe shërbimet shoqërore”, bëhen këto ndryshime:

Neni 1

Në nenin 4 pika 13 hiqet fjala “të verbërit”.

Neni 2

Pika 1 e nenit 7 shfuqizohet.

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.5022, datë 4.8.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

Abonimet vjetore mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi "Zhan d'Ark", prapa ish-ekspozitës "Shqipëria Sot", nr.tel: 042 555 63; ose 04 267 468
Çmimi i abonimit për Fletoret Zyrtare 2006 është 18 000 lekë.

BOTIMET E QENDRËS SË PUBLIKIMEVE ZYRTARE

- 1. KUSHTETUTA E SHQIPËRISË**
- 2. KODET E LEGJISLACIONIT SHQIPTAR**
- 3. REGJISTRAT E NOTERISË**
- 4. PËRMBLEDHJE LEGJISLACIONI**

1. PËR PROKURIMIN PUBLIK (2006).....	1500
2. PËR NËPUNËSIN CIVIL (2005)	600
3. PËR SISTEMIN E DREJTËSISË (Vëllim I-rë dhe vëllimi i II-të-2006)	1500
4. PËR TAKSAT DHE TATIMET...(+ suplement 2006).....	1500
1. TREGUESI KRONOLOGJIK I LEGJISLACIONIT.....	1500
2. TREGUESI TEMATIK I LEGJISLACIONIT.....	2000

Botime të reja

1. PËRMBLEDHËSE LEGJISLACIONI NË FUSHËN E ARSIMIT.....	500
2. KODI DOGANOR.....	1000
3. KODI DETAR	1000

Hyri në shtyp më 7.8.2006
Doli nga shtypi më 9.8.2006

Tirazhi: 4000 copë

Formati: 60x88/8

Shtypshkronja "Ilar"
Tiranë, 2006

Çmimi 200 lekë